

**Grupa Kapitałowa
TARCZYŃSKI S.A.**

**Sprawozdanie Zarządu z Działalności Grupy Kapitałowej
za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku**

Ujeździec Mały, 26 kwietnia 2018

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I: CHARAKTERYSTYKA EMITENTA I GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA 5

1. Opis organizacji Grupy Kapitałowej Emitenta ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji oraz opis zmian w organizacji Grupy Kapitałowej Emitenta wraz z podaniem ich przyczyn.....	5
1.1. Spółka Tarczyński S.A.	5
1.2. Tarczyński Marketing	5
1.3. Tarczyński Deutschland GmbH.....	6
2. Informacje o posiadanych przez Spółkę oddziałach (zakładach).....	6
3. Zasady sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego.....	6
4. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Emitenta i jego Grupą Kapitałową	7
5. Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Emitenta z innymi podmiotami oraz określenie jego głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza jego grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania	7
6. Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiovych opartych na kapitale Emitenta, w tym programów opartych na obligacjach z prawem pierwszeństwa, zamiennych, warrantach subskrypcyjnych (w pieniądzu, naturze lub jakiegokolwiek innej formie), wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących Emitenta w przedsiębiorstwie Emitenta	7
7. Informacje o wszelkich zobowiązaniach wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących oraz o zobowiązaniach zaciągniętych w związku z tymi emeryturami, ze wskazaniem kwoty ogółem dla każdej kategorii organu; jeżeli odpowiednie informacje zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym – obowiązek uznaje się za spełniony poprzez wskazanie miejsca ich zamieszczenia w sprawozdaniu finansowym.	8
8. Określenie łącznej liczby i wartości nominalnej wszystkich akcji (udziałów) Emitenta oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Emitenta, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących (dla każdej osoby oddzielnie)	8
9. Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych	10

ROZDZIAŁ II: CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI ORAZ ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNEJ EMITENTA I GRUPY EMITENTA..... 11

1. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych, ujawnionych w rocznym sprawozdaniu finansowym, w szczególności opis czynników i zdarzeń, w tym o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na działalność Emitenta i osiągnięte przez niego zyski lub poniesione straty w roku obrotowym, a także omówienie perspektyw rozwoju działalności Emitenta przynajmniej w najbliższym roku obrotowym	11
1.1. Wybrane pozycje Skonsolidowanego Rachunku Zysków i Strat oraz Pozostałych Całkowitych Dochodów Grupy Tarczyński	11
1.2. Wybrane pozycje Skonsolidowanego Sprawozdania z Przepływów Pieniężnych Grupy Tarczyński.....	14
2. Informacje o podstawowych produktach, towarach lub usługach wraz z ich określeniem wartościowym i ilościowym oraz udziałem poszczególnych produktów, towarów i usług (jeżeli są istotne) albo ich grup w sprzedaży Emitenta ogółem, a także zmianach w tym zakresie w danym roku obrotowym.....	14
3. Informacje o rynkach zbytu, z uwzględnieniem podziału na rynki krajowe i zagraniczne, oraz informacje o źródłach zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi, z określeniem uzależnienia od jednego lub więcej odbiorców i dostawców, a w przypadku gdy udział jednego odbiorcy lub dostawcy osiąga co najmniej 10 % przychodów ze sprzedaży ogółem - nazwy (firmy) dostawcy lub odbiorcy, jego udział w sprzedaży lub zaopatrzeniu oraz jego formalne powiązania z Emitentem	15
3.1. Rynki zbytu.....	15
3.2. Zaopatrzenie.....	16
4. Informacje o zawartych umowach znaczących dla działalności Emitenta, w tym znanych Emitentowi umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami (wspólnikami), umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji.....	16
5. Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez Emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe, wraz z ich kwotami oraz informacjami określającymi charakter tych transakcji - obowiązek uznaje się za spełniony poprzez wskazanie miejsca zamieszczenia informacji w sprawozdaniu finansowym.....	18
6. Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych w danym roku obrotowym umowach, dotyczących kredytów i pożyczek, z podaniem co najmniej ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności	18
6.1. Umowy kredytowe	18
6.2. Pożyczki	21

6.3. Umowy leasingowe	21
6.4. Gwarancje	21
7. Informacje o udzielonych w danym roku obrotowym pożyczkach, ze szczególnym uwzględnieniem pożyczek udzielonych jednostkom powiązanym Emitenta, z podaniem co najmniej ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności, a także udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym poręczeniach i gwarancjach, ze szczególnym uwzględnieniem poręczeń i gwarancji udzielonych jednostkom powiązanym Emitenta	21
8. Opis struktury głównych lokat kapitałowych lub głównych inwestycji dokonanych w ramach Grupy Kapitałowej Emitenta w danym roku obrotowym	22
9. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności	22
10. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego bilansu, w tym z punktu widzenia płynności Grupy Kapitałowej Emitenta	23
11. Opis istotnych pozycji pozabilansowych w ujęciu podmiotowym, przedmiotowym i wartościowym	23
11.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca	23
11.2. Gwarancje i poręczenia udzielone przez podmioty z Grupy Tarczyński	23
12. Ocena, wraz z jej uzasadnieniem, dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Emitent podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom	23
13. Objasnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok.	24
14. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju przedsiębiorstwa Emitenta oraz opis perspektywy rozwoju działalności Emitenta co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe zamieszczone w raporcie rocznym, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej	24
14.1. Czynniki zewnętrzne	24
14.2. Czynniki wewnętrzne	25
15. Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń, z określeniem, w jakim stopniu Emitent jest na nie narażony	25
15.1. Czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim Grupa prowadzi działalność	25
15.2. Czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy	26
16. Informacje o ważniejszych osiągnięciach w dziedzinie badań i rozwoju	27
17. Informacje dotyczące zagadnień środowiska naturalnego	27
18. Informacje dotyczące zatrudnienia	28
19. Informacje o dacie zawarcia przez Emitenta umowy, z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania lub przeglądu sprawozdania finansowego lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz okresie, na jaki została zawarta ta umowa, wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłaconym lub należnym za rok obrotowy	28
20. Opis zdarzeń istotnie wpływających na działalność Emitenta jakie nastąpiły w roku obrotowym, a także po jego zakończeniu, do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego	29
21. Ważniejsze zdarzenia mające znaczący wpływ na działalność oraz wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Emitenta w roku obrotowym lub których wpływ jest możliwy w następnych latach	30
22. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wynik z działalności za rok obrotowy, z określeniem stopnia wpływu tych czynników lub nietypowych zdarzeń na osiągnięty wynik	30
23. Wskaźniki finansowe	30
24. Informacje o instrumentach finansowych w zakresie: a) ryzyka: zmiany cen, kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest Spółka; b) przyjętych przez Spółkę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń	30
25. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa Grupy	31
26. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, z uwzględnieniem informacji w zakresie: a) postępowania dotyczącego zobowiązań albo wierzytelności Emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10 % kapitałów własnych Emitenta, z określeniem: przedmiotu postępowania, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania, stron wszczętego postępowania oraz stanowiska Emitenta; b) dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10 % kapitałów własnych Emitenta, z określeniem łącznej wartości postępowań odrębnie w grupie zobowiązań oraz wierzytelności wraz ze stanowiskiem Emitenta w tej sprawie oraz, w odniesieniu do największych postępowań w grupie zobowiązań i grupie wierzytelności - ze wskazaniem ich przedmiotu, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania oraz stron wszczętego postępowania	32
27. Wszelkie umowy zawarte między Emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie	33
28. Informacje o znanych Emitentowi umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy	33

29. Informacje o nabyciu udziałów (akcji) własnych przez Spółkę, jednostki wchodzące w skład jej Grupy, a w szczególności celu ich nabycia, liczbie i wartości nominalnej, ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, cenę nabycia oraz cenę sprzedaży tych udziałów (akcji) w przypadku ich zbycia	33
30. W przypadku emisji papierów wartościowych w okresie objętym raportem - opis wykorzystania przez Emitenta wpływów z emisji do chwili sporządzenia sprawozdania z działalności	34
31. Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej Emitenta	34

ROZDZIAŁ III: OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO PRZEZ TARCZYŃSKI S.A. 35

1. Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie Emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych	35
2. Wskazanie: zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny, lub zbioru zasad ładu korporacyjnego, na którego stosowanie Emitent mógł się zdecydować dobrowolnie oraz miejsce, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny, lub wszelkich odpowiednich informacji dotyczących stosowanych przez Emitenta praktyk w zakresie ładu korporacyjnego, wykraczających poza wymogi przewidziane prawem krajowym wraz z przedstawieniem informacji o stosowanych przez niego praktykach w zakresie ładu korporacyjnego	35
3. W zakresie w jakim Emitent odstąpił od postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent lub zbioru zasad ładu korporacyjnego, na którego Emitent mógł się zdecydować dobrowolnie, wskazanie tych postanowień oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia	35
4. Opis polityki różnorodności stosowanej do organów administrujących, zarządzających i nadzorujących emitenta w odniesieniu do aspektów takich jak na przykład wiek, płeć lub wykształcenie i doświadczenie zawodowe, celów tej polityki różnorodności, sposobu jej realizacji oraz skutków w danym okresie sprawozdawczym	39
5. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	39
6. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień	40
7. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych	40
8. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta	40
9. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji	41
10. Opis zasad zmiany statutu lub umowy spółki Emitenta	41
11. Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu walnego zgromadzenia, jeżeli taki regulamin został uchwalony, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa	42
12. Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego oraz opis działania organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących Emitenta oraz ich komitetów	44

ROZDZIAŁ IV: OŚWIADCZENIE GRUPY KAPITAŁOWEJ TARCZYŃSKI S.A. NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH ZA ROK 2017 48

1. Informacje ogólne	48
2. Opis Grupy i jej modelu biznesowego	48
3. Zagadnienia społeczne i pracownicze	49
4. Zagadnienia z zakresu ochrony środowiska	54
5. Zagadnienia z zakresu poszanowania praw człowieka	56
6. Zagadnienia z zakresu przeciwdziałania korupcji	56

ROZDZIAŁ I: CHARAKTERYSTYKA EMITENTA I GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA

1. Opis organizacji Grupy Kapitałowej Emitenta ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji oraz opis zmian w organizacji Grupy Kapitałowej Emitenta wraz z podaniem ich przyczyn

W skład Grupy Kapitałowej Tarczyński S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”, „Grupa Tarczyński”) w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku wchodziły: Spółka Tarczyński S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”, „Emitent”) i jej spółki zależne: Tarczyński Marketing Sp. z o.o. i Tarczyński Deutschland GmbH („Spółki zależne”).

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki Tarczyński S.A. jest produkcja, przetwórstwo oraz sprzedaż mięsa i wyrobów z mięsa.

Zadaniem spółki Tarczyński Marketing jest obsługa Tarczyński S.A. w zakresie marketingu i promocji.

Przedmiotem działalności spółki Tarczyński Deutschland GmbH jest dystrybucja produktów Tarczyński S.A. na terenie Niemiec i Austrii.

W okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku nie miały miejsca zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej.

1.1. Spółka Tarczyński S.A.

Tarczyński S.A. - Spółka dominująca prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej, zawiązanej aktem notarialnym w dniu 8 grudnia 2004 roku, przed notariuszem Beatą Baranowską – Seweryn we Wrocławiu (Rep. Nr A 10056/2004), w wyniku przekształcenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w spółkę akcyjną. Do dnia 9 listopada 2005 roku Spółka działała pod nazwą Zakład Przetwórstwa Mięsnego Tarczyński S.A.

Jednostka dominująca jest wpisana do Krajowego rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, dla Wrocławia Fabrycznej, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000225318.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 932003793.

Siedzibą jednostki dominującej oraz głównym miejscem prowadzenia działalności jest Ujeździec Mały 80, 55-100 Trzebnica.

Spółka jest notowana na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. na rynku podstawowym w systemie notowań ciągłych. Według klasyfikacji przyjętej przez ten rynek reprezentuje sektor spożywczy, nr PKD 1013Z.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku kapitał akcyjny (podstawowy) podmiotu dominującego (Grupy) wynosił 11.346.936,00 zł i był podzielony na 11.346.936 akcji o wartości nominalnej 1 złoty każda.

Wszystkie akcje zostały w pełni opłacone.

1.2. Tarczyński Marketing

Tarczyński Marketing Sp. z o.o. z siedzibą w Ujeźdźcu Wielkim jest spółką zależną Tarczyński S.A.

Spółka Tarczyński S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym oraz 100% głosów na zgromadzeniu wspólników Tarczyński Marketing Sp. z o.o.

Kapitał zakładowy spółki zależnej wynosi 41.605.000 zł.

Tarczyński Marketing Sp. z o.o. podlega konsolidacji przez Tarczyński S.A. w ramach skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Spółka Tarczyński Marketing Sp. z o.o. świadczy na rzecz Tarczyński S.A. usługi reklamowe polegające na przygotowywaniu i realizacji kampanii marketingowych związanych z promocją marki Tarczyński oraz wsparciem sprzedaży produktów Spółki.

1.3. Tarczyński Deutschland GmbH

Tarczyński Deutschland GmbH z siedzibą w Herford (Niemcy) jest spółką zależną Tarczyński S.A. Spółka ta została powołana 2 września 2014 roku.

Spółka Tarczyński S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym oraz 100% głosów na zgromadzeniu wspólników Tarczyński Deutschland GmbH.

Kapitał zakładowy spółki wynosi 25.000 euro.

Celem spółki jest świadczenie na rzecz Tarczyński S.A. usług sprzedaży i dystrybucji wyrobów na terenie Niemiec i Austrii.

Tarczyński Deutschland GmbH podlega konsolidacji przez Tarczyński S.A. w ramach skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2. Informacje o posiadanych przez Spółkę oddziałach (zakładach)

Grupa Tarczyński posiada trzy zakłady produkcyjne. Główny zakład produkcyjny, o wydajności dobowej 100 ton, zlokalizowany jest w Ujeźdźcu Małym. Zakład ten został oddany do użytku w trzecim kwartale 2007 roku. W latach 2013-2015 Grupa prowadziła inwestycję polegającą na rozbudowie zakładu w Ujeźdźcu Małym. Celem rozbudowy był wzrost potencjału produkcyjnego Grupy w związku z dynamicznym wzrostem przychodów ze sprzedaży.

Ponadto Grupa dysponuje dwoma zakładami produkcyjnymi: zakładem w Stawie (o wydajności dobowej 40 ton) oraz zakładem w Bielsku-Białej (o wydajności dobowej ok. 30 ton).

3. Zasady sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Tarczyński („Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe”) obejmuje okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Tarczyński S.A. w dniu 26 kwietnia 2018 roku.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Tarczyński S.A., jako podmiot dominujący, sporządza sprawozdanie skonsolidowane dla całej Grupy Kapitałowej. Jest ono przechowywane w siedzibie podmiotu dominującego oraz podlega publikacji na stronie internetowej www.grupatarczyński.pl.

Sprawozdanie jednostek zależnych objętych konsolidacją, sporządzane jest za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej.

Z posiadanych przez Spółkę i Grupę informacji nie wynika, aby istniał jakikolwiek akcjonariusz Spółki, który byłby zobowiązany do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania, w skład którego weszłyby Grupa Kapitałowa Tarczyński.

Polskie Spółki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości określonymi przez ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie

przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Spółka Tarczyński Deutschland GmbH prowadzi księgi rachunkowe zgodnie z zasadami określonymi przez niemieckie przepisy.

Szerszy zakres informacji dotyczących zasad przyjętych przy sporządzaniu Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego znajduje się w Notach Objasniających do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Sprawozdanie Zarządu z Działalności Grupy Kapitałowej Tarczyński S.A. zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć Grupy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

4. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Emitenta i jego Grupą Kapitałową

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku, jak również od 31 grudnia 2017 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania, Emitent nie dokonywał żadnych zmian w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Emitenta i jego Grupą Kapitałową.

5. Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Emitenta z innymi podmiotami oraz określenie jego głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza jego grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania

Emitent posiada 100% udziałów w spółce zależnej Tarczyński Marketing Sp. z o.o. oraz 100% udziałów w spółce zależnej Tarczyński Deutschland GmbH. Charakter powiązań pomiędzy podmiotami z Grupy Tarczyński został opisany w punkcie I.1 niniejszego sprawozdania.

Zarówno na dzień 31 grudnia 2017 roku, jak i na dzień 31 grudnia 2016 roku Emitent posiadał udziały w spółce Dolnośląskie Centrum Hurtu Rolno Spożywcze Sp. z o.o. w kwocie 80.000 zł., stanowiące 0,06% udziałów w kapitale podstawowym wskazanego podmiotu. Na dzień 31 grudnia 2017 roku, jak i na 31 grudnia 2016 roku nie wystąpiła utrata wartości posiadanych udziałów. Udziały są nienotowane i wykazywane w bilansie według kosztu historycznego.

Tabela: Udziały Emitenta w spółkach spoza Grupy Kapitałowej Tarczyński

	Okres zakończony 31 grudnia 2017	Okres zakończony 31 grudnia 2016
Udziały w spółkach	80 000,00	80 000,00

6. Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premialnych opartych na kapitale Emitenta, w tym programów opartych na obligacjach z prawem pierwszeństwa, zamiennych, warrantach subskrypcyjnych (w pieniądzu, naturze lub jakiegokolwiek innej formie), wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących Emitenta w przedsiębiorstwie Emitenta, bez względu na to, czy odpowiednio były one zaliczane w koszty, czy też wynikały z podziału zysku; w przypadku, gdy Emitentem jest jednostka dominująca, wspólnik jednostki współzależnej lub znaczący inwestor - oddzielnie informacje o wartości wynagrodzeń i nagród otrzymanych z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych; jeżeli odpowiednie informacje zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym - obowiązek uznaje się za spełniony poprzez wskazanie miejsca ich zamieszczenia w sprawozdaniu finansowym.

W 2017 roku spółka Tarczyński S.A. wypłaciła członkom Zarządu łącznie 2.378 tys. zł brutto wynagrodzenia z tytułu umów o pracę oraz z tytułu pełnienia funkcji w Zarządzie. Poszczególni członkowie Zarządu otrzymali wynagrodzenie za pracę świadczoną przez nich w każdym charakterze na rzecz Spółki w wysokości określonej w tabeli poniżej.

Tabela: Wynagrodzenie członków Zarządu Tarczyński S.A.

	2017
Tarczyński Jacek	1 138 059
Chmurak Radosław	890 613
Piątkowski Marek	349 276
Razem	2 377 948

W 2017 roku Spółka wypłaciła członkom Rady Nadzorczej łącznie 193,7 tys. zł brutto. Poszczególni członkowie Rady Nadzorczej otrzymali wynagrodzenie z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej w wysokości określonej w tabeli poniżej.

Tabela: Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Tarczyński S.A.

	2017
Bienkiewicz Edmund	46 800
Tarczyńska Elżbieta	42 400
Wachowski Krzysztof	36 500
Łyskawa Piotr	34 000
Trziszka Tadeusz *	24 000
Pisula Andrzej **	10 000
Sołdek Andrzej	-
Razem	193 700

* Za okres od 01.05.2017 r. do 31.12.2017 r.

** Za okres od 01.01.2017 r. do 30.04.2017 r.

Ponadto Pan Edmund Bienkiewicz oraz Pani Elżbieta Tarczyńska są zatrudnieni w Spółce na podstawie umowy o pracę. Wynagrodzenia brutto z tyt. umowy o pracę wraz ze świadczeniami w naturze otrzymane przez Pana Edmunda Bienkiewicza wyniosły odpowiednio 97.008,20 zł za 2017 rok. Wynagrodzenia brutto z tyt. umowy o pracę wraz ze świadczeniami w naturze otrzymane przez Panią Elżbietę Tarczyńską wyniosły 171.096,88 zł za rok 2017. Pani Elżbieta Tarczyńska, pełniąc funkcję w zarządzie Tarczyński Marketing Sp. z o.o., otrzymała wynagrodzenie w kwocie 420.000 brutto za 2017 rok.

- 7. Informacje o wszelkich zobowiązaniach wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących oraz o zobowiązaniach zaciągniętych w związku z tymi emeryturami, ze wskazaniem kwoty ogółem dla każdej kategorii organu; jeżeli odpowiednie informacje zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym – obowiązek uznaje się za spełniony poprzez wskazanie miejsca ich zamieszczenia w sprawozdaniu finansowym.**

Zobowiązania takie nie występują.

- 8. Określenie łącznej liczby i wartości nominalnej wszystkich akcji (udziałów) Emitenta oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Emitenta, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących (dla każdej osoby oddzielnie)**

Poniższe tabele przedstawiają stan posiadania akcji Tarczyński S.A. przez osoby zarządzające oraz przez osoby nadzorujące, zgodny z wiedzą Spółki, w oparciu o informacje przekazywane przez osoby zobowiązane.

Tabela: Stan posiadania akcji Tarczyński S.A. przez osoby zarządzające według stanu na dzień przekazania raportu rocznego za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku

Imię i Nazwisko	Liczba posiadanych akcji	Wartość nominalna posiadanych akcji [zł]
Jacek Tarczyński * Prezes Zarządu	500 000	500 000
Marek Piątkowski Wiceprezes Zarządu	0	0
Radosław Chmurak Wiceprezes Zarządu	0	0

* Pan Jacek Tarczyński posiada także, wspólnie z małżonką Elżbietą Tarczyńską, pośrednio, poprzez spółkę zależną EJT Investment Sarl z siedzibą w Luksemburgu (100% własności udziałów: 50% - Pani E. Tarczyńska, 50% - Pan J. Tarczyński) akcje Tarczyński SA w ilości 4.346.936,00 sztuk, stanowiące 38,31% udziału w kapitale Spółki oraz stanowiące 51,21% udziału w głosach na WZA Spółki oraz Pan Jacek Tarczyński posiada także, wspólnie z małżonką Elżbietą Tarczyńską pośrednio, poprzez spółkę EJT sp. z o. o. z siedzibą w Ujeźdźcu Małym (w której 100% udziałów posiada EJT Investment Sarl) w ilości 1.510.241 sztuk stanowiące 13,31% udziału w kapitale Spółki oraz stanowiące 10,53% udziału w głosach na WZA. Spółki

Tabela: Stan posiadania akcji Tarczyński S.A. przez osoby nadzorujące według stanu na dzień przekazania raportu rocznego za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku

Imię i Nazwisko	Liczba posiadanych akcji	Wartość nominalna posiadanych akcji [zł]
Edmund Bienkiewicz Przewodniczący Rady Nadzorczej	0	0
Elżbieta Tarczyńska* Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej	500 000	500 000
Krzysztof Wachowski Członek Rady Nadzorczej	0	0
Tadeusz Trziszka Członek Rady Nadzorczej	0	0
Piotr Łyskawa Członek Rady Nadzorczej	0	0
Andrzej Soldek Członek Rady Nadzorczej	0	0

* Pani Elżbieta Tarczyńska posiada także, wspólnie z mężem Jackiem Tarczyńskim, pośrednio, poprzez spółkę zależną EJT Investment Sarl z siedzibą w Luksemburgu (100% własności udziałów: 50% - Pani E. Tarczyńska, 50% - Pan J. Tarczyński) akcje Tarczyński SA w ilości 4.346.936,00 sztuk, stanowiące 38,31% udziału w kapitale Spółki oraz stanowiące 51,21% udziału w głosach na WZA Spółki oraz Pani Elżbieta Tarczyńska posiada także, wspólnie z mężem Jackiem Tarczyńskim pośrednio, poprzez spółkę EJT sp. z o. o. z siedzibą w Ujeźdźcu Małym (w której 100% udziałów posiada EJT Investment Sarl) w ilości 1.510.241 sztuk stanowiące 13,31% udziału w kapitale Spółki oraz stanowiące 10,53% udziału w głosach na WZA. Spółki

Poniższe tabele przedstawiają stan posiadania akcji Tarczyński S.A. przez osoby zarządzające oraz przez osoby nadzorujące, zgodny z wiedzą Spółki, w oparciu o informacje przekazywane przez osoby zobowiązane, na dzień przekazania raportu za III kwartał 2017 roku tj. na dzień 10 listopada 2017 roku.

Tabela: Stan posiadania akcji Tarczyński S.A. przez osoby zarządzające według stanu na dzień przekazania raportu za okres 9 miesięcy 2017 roku zakończony 30 września 2017 roku

Imię i Nazwisko	Liczba posiadanych akcji	Wartość nominalna posiadanych akcji [zł]
Jacek Tarczyński * Prezes Zarządu	500 000	500 000
Marek Piątkowski Wiceprezes Zarządu	0	0
Radosław Chmurak Wiceprezes Zarządu	9 302	9 302

* Pan Jacek Tarczyński posiada także, wspólnie z małżonką Elżbietą Tarczyńską, pośrednio, poprzez spółkę zależną EJT Investment Sarl z siedzibą w Luksemburgu (100% własności udziałów: 50% - Pani E. Tarczyńska, 50% - Pan J. Tarczyński) akcje Tarczyński SA w ilości 4.346.936,00 sztuk, stanowiące 38,31% udziału w kapitale Spółki oraz stanowiące 51,21% udziału w głosach na WZA Spółki

Tabela: Stan posiadania akcji Tarczyński S.A. przez osoby nadzorujące według stanu na dzień przekazania raportu za okres 9 miesięcy 2017 roku zakończony 30 września 2017 roku

Imię i Nazwisko	Liczba posiadanych akcji	Wartość nominalna posiadanych akcji [zł]
Edmund Bienkiewicz Przewodniczący Rady Nadzorczej	0	0
Elżbieta Tarczyńska * Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej	500 000	500 000
Krzysztof Wachowski Członek Rady Nadzorczej	49 000	49 000
Tadeusz Trziszka Członek Rady Nadzorczej.	0	0
Piotr Łyskawa Członek Rady Nadzorczej	0	0

* Pani Elżbieta Tarczyńska posiada także, wspólnie z małżonkiem Jackiem Tarczyńskim, pośrednio, poprzez spółkę zależną EJT Investment Sarl z siedzibą w Luksemburgu (100% własności udziałów: 50% - Pani E. Tarczyńska, 50% - Pan J. Tarczyński) akcje Tarczyński SA w ilości 4.346.936,00 sztuk, stanowiące 38,31% udziału w kapitale Spółki oraz stanowiące 51,21% udziału w głosach na WZA Spółki

Zarówno na dzień przekazania raportu rocznego za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku, jak i na dzień przekazania poprzedniego raportu kwartalnego tj. 10 listopada 2017 roku, osoby zarządzające, jak i osoby nadzorujące Tarczyński S.A. nie posiadały udziałów w spółkach zależnych: Tarczyński Marketing Sp. z o.o. i Tarczyński Deutschland GmbH..

9. Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych

W spółce Tarczyński S.A. nie funkcjonują programy akcji pracowniczych.

ROZDZIAŁ II: CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI ORAZ ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNEJ EMITENTA I GRUPY EMITENTA

1. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych, ujawnionych w rocznym sprawozdaniu finansowym, w szczególności opis czynników i zdarzeń, w tym o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na działalność Emitenta i osiągnięte przez niego zyski lub poniesione straty w roku obrotowym, a także omówienie perspektyw rozwoju działalności Emitenta przynajmniej w najbliższym roku obrotowym
 - 1.1. Wybrane pozycje Skonsolidowanego Rachunku Zysków i Strat oraz Pozostałych Całkowitych Dochodów Grupy Tarczyński

Tabela: Struktura wyników Grupy Tarczyński (tys. zł.)

	okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017	okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016	Dynamika
Przychody netto ze sprzedaży	732 843	648 160	13,1%
Zysk brutto na sprzedaży	147 447	123 585	19,3%
Koszty sprzedaży	-88 097	-85 524	3,0%
<i>jako % przychodów</i>	<i>-12,02%</i>	<i>-13,19%</i>	<i>-1,17 p.p.</i>
Koszty ogólnego zarządu	-23 953	-18 264	31,1%
<i>jako % przychodów</i>	<i>-3,27%</i>	<i>-2,82%</i>	<i>0,45 p.p.</i>
Zysk ze sprzedaży	35 398	19 797	78,8%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	1 174	-101	-1261,6%
EBITDA (Wynik na działalności operacyjnej + Amortyzacja)	65 481	45 508	43,9%
EBIT (Wynik na działalności operacyjnej)	36 572	19 696	85,7%
Wynik na działalności finansowej	-7 743	-7 109	8,9%
Zysk brutto	28 828	12 587	129,0%
Zysk netto	23 447	9 866	137,7%
Zysk netto przynależny akcjonariuszom Tarczyński S.A.	23 447	9 866	137,7%
Średnioważona liczba akcji*	11 346 936	11 346 936	0,0%
Zysk na jedną akcję [w PLN]	2,07	0,87	137,9%

* Liczba akcji przyjęta do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję została ustalona zgodnie z MSR 33 tj. jako średnioważona liczba akcji zwykłych występujących w danym okresie.
Liczba akcji zwykłych na dzień 31 grudnia 2017 wyniosła 11.346.936.

Tabela: Wskaźniki rentowności Grupy Tarczyński

	okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017	okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016	Dynamika
Marża brutto na sprzedaży	20,1%	19,1%	1,1 p.p.
Marża netto na sprzedaży	4,8%	3,1%	1,8 p.p.
Rentowność EBITDA	8,9%	7,0%	1,9 p.p.
Rentowność brutto	3,9%	1,9%	2,0 p.p.
Rentowność netto	3,2%	1,5%	1,7 p.p.

Definicje wskaźników:

Marża netto na sprzedaży = zysk na sprzedaży okresu/przychody netto ze sprzedaży okresu

Rentowność EBITDA = EBITDA okresu/przychody netto ze sprzedaży okresu

Rentowność brutto = zysk brutto okresu/przychody netto ze sprzedaży okresu
Rentowność netto = zysk netto okresu/przychody netto ze sprzedaży okresu

W okresie 12 miesięcy 2017 roku przychody Grupy Tarczyński wyniosły 732.843 tys. zł. i były o 13,1% wyższe niż w roku poprzednim.

Istotny wpływ na wzrost osiągniętych przychodów w 2017 roku w stosunku do 2016 roku miało systematyczne rozszerzanie sprzedaży eksportowej oraz współpracy z sieciami handlowymi (w tym z siecią Biedronka) oraz wdrożenie nowych asortymentów grupy Premium.

Pomimo dużego wzrostu cen surowców na rynku w 2017 roku, Spółce udało się wypracować marżę brutto na sprzedaży na poziomie 20,1% (o 1,0 p.p. wyżej niż w 2016 roku), dzięki przeprowadzeniu programu redukcji kosztów, optymalizacji procesów oraz poprawie struktury sprzedaży i weryfikacji oferty asortymentowej.

Istotny wpływ na poziom marży brutto miał wzrost kosztów amortyzacji związany ze stale prowadzonymi inwestycjami. Koszty amortyzacji w 2017 roku wyniosły 28.909 tys. zł, a w 2016 roku 25.812 tys. zł (koszty związane przede wszystkim z halami produkcyjnymi i ich wyposażeniem).

Poziom kosztów sprzedaży wyniósł 88.097 tys. zł (udział tych kosztów w przychodach spadł o 1,2 p.p. w stosunku do roku poprzedniego). W 2017 roku Grupa Tarczyński nie prowadziła kampanii reklamowej.

Wynik EBITDA Grupy w analizowanym okresie wyniósł 65.481 tys. zł i był o 19.973 tys. zł wyższy niż w 2016 roku. Rentowność EBITDA wyniosła 8,9%. Mimo niekorzystnych warunków otoczenia rynkowego, Grupa przeprowadziła proces restrukturyzacji operacyjnej, którego efekty widać na poziomie marży EBITDA.

Grupa wypracowała w 2017 roku 23.447 tys. zł zysku netto przy rentowności netto na poziomie 3,2%.

Omówienie perspektyw rozwoju Emitenta zostało zawarte w pkt. II.25 niniejszego sprawozdania.

Wybrane pozycje Skonsolidowanego Sprawozdania z Sytuacji Finansowej Grupy Tarczyński

Tabela: Kapitały własne i obce Grupy

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	Dynamika	Struktura 2017	Struktura 2016
Kapitały własne	162 917	146 423	11,3%	31,4%	30,7%
Kapitały obce	356 512	330 215	8,0%	68,6%	69,3%
Kapitały obce długoterminowe	181 644	141 870	28,0%	35,0%	29,8%
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	117 472	82 945	41,6%	22,6%	17,4%
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych	386	469	-17,7%	0,1%	0,1%
Rezerwa na podatek odroczoney	12 756	10 251	24,4%	2,5%	2,2%
Przychody przyszłych okresów	21 913	23 316	-6,0%	4,2%	4,9%
Zobowiązania z tytułu leasingu	29 117	24 890	17,0%	5,6%	5,2%
Kapitały obce krótkoterminowe	174 868	188 345	-7,2%	33,7%	39,5%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	100 982	82 374	22,6%	19,4%	17,3%
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	10 454	23 894	-56,2%	2,0%	5,0%
Pozostałe zobowiązania finansowe	20 125	26 599	-24,3%	3,9%	5,6%
Bieżące zobowiązania podatkowe	0	40	-100,0%	0,0%	0,0%
Rezerwy krótkoterminowe	10 164	7 717	31,7%	2,0%	1,6%
Przychody przyszłych okresów	1 505	1 631	-7,7%	0,3%	0,3%
Zobowiązania z tytułu leasingu	15 630	12 461	25,4%	3,0%	2,6%
Pozostałe zobowiązania	16 007	12 390	29,2%	3,1%	2,6%
Zobowiązania z tytułu faktoringu dostawców	0	21 238	-100,0%	0,0%	4,5%
PASYWA RAZEM	519 428	476 638	9,0%	100,0%	100,0%

Tabela: Wskaźniki zadłużenia Grupy Tarczyński

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Wskaźnik dług odsetkowy netto/EBITDA	2,69	3,76
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	0,69	0,69
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych	2,19	2,24
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałami stałymi	0,97	0,94
Wskaźnik kapitału własnego	0,31	0,31

Definicje wskaźników:

wskaźnik dług odsetkowy netto/EBITDA = dług odsetkowy netto/EBITDA za ostatnie 12 miesięcy

wskaźnik ogólnego zadłużenia = zobowiązania ogółem/pasywa ogółem

wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych = zobowiązania ogółem/kapitały własne

wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałami stałymi = (kapitały własne + zobowiązania długoterminowe)/aktywa trwałe

wskaźnik kapitału własnego = kapitał własny/suma bilansowa

Na dzień 31 grudnia 2017 roku suma bilansowa Grupy wyniosła 519.428 tys. zł i była o 42.790 tys. zł wyższa w stosunku do 31 grudnia 2016 roku.

Majątek Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku był w 31,4% sfinansowany kapitałami własnymi (na 31 grudnia 2016 roku wskaźnik ten wynosił 30,7%).

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 roku zysk wypracowany w 2017 roku w kwocie 23.447 tys. zł powiększył bezpośrednio kapitały własne Grupy. W dniu 14 czerwca 2017 roku Spółka wypłaciła dywidendę w kwocie 7.375.508,40 zł tj. 65 groszy na każdą akcję. Na dzień 31 grudnia 2017 roku kapitały własne wyniosły 162.917 tys. zł.

W strukturze długoterminowego kapitału obcego Grupy w analizowanym okresie dominują zobowiązania z tytułu kredytów. Znaczącą wartość stanowią również zobowiązania z tytułu leasingu.

W strukturze zobowiązań krótkoterminowych dominują zobowiązania handlowe oraz zobowiązania z tytułu faktoringu.

Tabela: Struktura aktywów Grupy Tarczyński (tys. zł)

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	Dynamika	Struktura 2017	Struktura 2016
Aktywa trwałe	357 021	307 643	16,1%	68,7%	64,5%
Rzeczowe aktywa trwałe	341 956	293 176	16,6%	65,8%	61,5%
Pozostałe wartości niematerialne	11 849	10 723	10,5%	2,3%	2,2%
Aktywa dostępne do sprzedaży	80	80	0,0%	0,0%	0,0%
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	3 136	3 663	-14,4%	0,6%	0,8%
Aktywa obrotowe	162 408	168 996	-3,9%	31,3%	35,5%
Zapasy	42 186	45 423	-7,1%	8,1%	9,5%
Należności z tytułu dostaw i usług	85 808	92 389	-7,1%	16,5%	19,4%
Pożyczki i należności własne	100	0	-	0,0%	0,0%
Bieżące aktywa podatkowe	2 076	1 782	16,5%	0,4%	0,4%
Pozostałe aktywa	14 763	9 236	59,8%	2,8%	1,9%
Pozostałe aktywa finansowe	1 200	2 169	-44,7%	0,2%	0,5%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	16 275	17 997	-9,6%	3,1%	3,8%
AKTYWA RAZEM	519 428	476 638	9,0%	100,0%	100,0%

Tabela: Wskaźniki płynności Grupy Tarczyński

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Wskaźnik płynności bieżącej	0,93	0,90
Wskaźnik płynności szybkiej	0,69	0,66

Definicje wskaźników:

wskaźnik płynności bieżącej = aktywa obrotowe/zobowiązania krótkoterminowe

wskaźnik płynności szybkiej = (aktywa obrotowe – zapasy)/zobowiązania krótkoterminowe

W strukturze aktywów 68,7% przypada na aktywa trwałe, zaś 31,3% na aktywa obrotowe. Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na 31 grudnia 2017 roku wynosiła 341.956 tys. zł i była o 16,6% wyższa niż na dzień 31 grudnia 2016 roku. Wzrost ten dotyczył przede wszystkim zakupu / leasingu maszyn i urządzeń do przetwórstwa mięsnego.

1.2. Wybrane pozycje Skonsolidowanego Sprawozdania z Przepływów Pieniężnych Grupy Tarczyński

Tabela: Struktura przepływów środków pieniężnych Grupy Tarczyński (tys. zł)

	okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017	okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	88 833	39 483
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-48 894	-27 119
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-41 620	-4 737
Przepływy pieniężne netto razem	-1 681	7 627
Środki pieniężne na początek okresu	17 997	10 359
Środki pieniężne na koniec okresu	16 316	17 986

Przepływy środków pieniężnych netto z działalności operacyjnej za 2017 rok wyniosły 88.833 tys. zł. W roku 2016 przepływy te wyniosły 39.483 tys. zł.

Łączne przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej były ujemne i wyniosły (-)48.894 tys. zł, natomiast w 2016 roku wyniosły (-)27.119 tys. zł. Saldo przepływów z działalności inwestycyjnej w 2017 roku wynikało głównie z nakładów na rzeczowe aktywa trwałe, które dotyczyły przede wszystkim nabycia specjalistycznych maszyn i urządzeń do przetwórstwa mięsnego oraz budowy niezbędnej infrastruktury.

Przepływy pieniężne z działalności finansowej w 2017 roku wyniosły (-)41.620 tys. zł. Na wartość przepływów pieniężnych z działalności finansowej w 2017 roku istotny wpływ miała wypłata dywidendy w kwocie 7.376 tys. zł.

Wartość środków pieniężnych na 31 grudnia 2017 roku wyniosła 16.316 tys. zł.

2. Informacje o podstawowych produktach, towarach lub usługach wraz z ich określeniem wartościowym i ilościowym oraz udziałem poszczególnych produktów, towarów i usług (jeżeli są istotne) albo ich grup w sprzedaży Emitenta ogółem, a także zmianach w tym zakresie w danym roku obrotowym

Model biznesowy Grupy Tarczyński koncentruje się na przetwórstwie mięsa wieprzowego i drobiowego oraz sprzedaży i dystrybucji wytwarzanych wyrobów mięsno-wędliniarskich m.in. do sklepów detalicznych, hurtowni oraz sieci handlowych. Grupa nie prowadzi chowu trzody chlewnej dla potrzeb własnych ani też uboju.

Grupa produkuje ok. 350 wyrobów mięsno-wędliniarskich. Strategicznym obszarem Grupy są produkty Premium.

Tabela: Struktura przychodów ze sprzedaży Grupy według grup produktów w latach 2016-2017 (mln zł i tony)

Grupa produktów	2017		2016		2017		2016	
	mln zł	struktura %	mln zł	struktura %	tony	struktura %	tony	struktura %
Mięso	0,77	0,11%	0,49	0,08%	188	0,50%	368	1,04%
Wyroby	724,07	98,80%	640,15	98,76%	37 362	99,50%	34 870	98,96%
Towary	7,70	1,05%	7,24	1,12%	-	0,00%	-	0,00%
Usługi	0,07	0,01%	0,11	0,02%	-	0,00%	-	0,00%
Materiały	0,23	0,03%	0,17	0,03%	-	0,00%	-	0,00%
RAZEM	732,84	100,00%	648,16	100,00%	37 550	100,00%	35 237	100,00%

W okresie objętym historycznymi informacjami finansowymi największy udział w sprzedaży według grup produktów miały wyroby gotowe (udział tej grupy w łącznych przychodach ze sprzedaży stanowił powyżej 98% w wartości sprzedaży). W kolejnych latach Emitent nie zamierza rozwijać sprzedaży mięsa surowego, koncentrując się na produkcji i sprzedaży wyrobów przetworzonych.

3. **Informacje o rynkach zbytu, z uwzględnieniem podziału na rynki krajowe i zagraniczne, oraz informacje o źródłach zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi, z określeniem uzależnienia od jednego lub więcej odbiorców i dostawców, a w przypadku gdy udział jednego odbiorcy lub dostawcy osiąga co najmniej 10 % przychodów ze sprzedaży ogółem - nazwy (firmy) dostawcy lub odbiorcy, jego udział w sprzedaży lub zaopatrzeniu oraz jego formalne powiązania z Emitentem**

3.1. Rynki zbytu

Grupa Tarczyński stale współpracuje z wiodącymi na rynku polskim hipermarketami, supermarketami, dyskontami, hurtownikami i sieciami sklepów detalicznych. Sprzedaż produktów Grupy odbywa się poprzez tradycyjny i nowoczesny kanał dystrybucji. Produkty Grupy są sprzedawane na obszarze całej Polski. Dodatkowo Grupa Tarczyński realizuje sprzedaż eksportową, głównie na rynki Europy Zachodniej: Niemcy, Anglia i Holandia. W 2017 roku sprzedaż eksportowa stanowiła 20,8% przychodów ze sprzedaży.

Tabela: Struktura przychodów ze sprzedaży wg rynków geograficznych w latach 2016-2017 (mln zł)

Rynki geograficzne *	2017		2016	
	mln zł	struktura %	mln zł	struktura %
kraj	580,23	79,18%	545,05	84,09%
eksport	152,61	20,82%	103,11	15,91%
RAZEM	732,84	100,00%	648,16	100,00%

* Układ zarządczy Emitenta: Przez sprzedaż na rynek eksportowy rozumie się sprzedaż do klientów z siedzibą poza granicami Polski, jak również sprzedaż do klientów polskich, co do których Emitent posiada informacje o odsprzedaży zakupionych przez nich towarów na rynki zagraniczne.

W okresie objętym Skonsolidowanymi Sprawozdaniami Finansowymi Grupa nie odnotowała istotnego uzależnienia osiąganego poziomu przychodów ze sprzedaży od jednego lub kilku odbiorców.

Największym odbiorcą Spółki w 2017 roku była grupa Lidl (22,7% przychodów ze sprzedaży Grupy za 2017 rok). Współpraca pomiędzy stronami opiera się na zasadach określonych w Umowie o współpracy zawartej w dniu 11 marca 2013 pomiędzy Tarczyński S.A. a Lidl, która dotyczy sprzedaży artykułów spożywczych w niej wymienionych. Poza umową o współpracy nie występują inne powiązania formalne pomiędzy Tarczyński S.A. a Lidl.

W 2017 roku żaden z pozostałych klientów nie przekroczył 10% przychodów Grupy.

3.2. Zaopatrzenie

W okresie objętym Skonsolidowanymi Sprawozdaniami Finansowymi działalność Grupy Tarczyński w zakresie zaopatrzenia związana była z zakupem materiałów i towarów, takich jak:

- surowce mięsne;
- przyprawy i dodatki;
- materiały pomocnicze (środki czystości, paliwo, nośniki energii, itp.);
- towary handlowe.

W latach 2016-2017 zakupy zagraniczne dotyczyły przede wszystkim surowców mięsnych (w tej grupie zakupy importowe w 2017 roku stanowiły ok. 60%). Zakupy te podyktowane były dywersyfikacją dostawców oraz korzystnymi relacjami cenowymi i jakościowymi.

Poza zakupem materiałów na potrzeby związane z produkcją, Grupa Tarczyński zleca również podmiotom trzecim usługi zewnętrzne, m.in. usługi transportowe, usługi marketingowe, usługi utrzymania czystości hal produkcyjnych, maszyn i biurowca, dzierżawa samochodów.

Proces wyboru potencjalnego dostawcy jest dokonywany w drodze zapytań ofertowych i analizy otrzymanych od dostawców ofert pod kątem spełnienia przez nie wymagań Grupy Tarczyński, a przede wszystkim pod kątem relacji cena-jakość oferowanej przez dostawcę.

Grupa Tarczyński podejmuje działania mające na celu odpowiednią dywersyfikację portfela dostawców w celu wyeliminowania ryzyka związanego z uzależnieniem operacyjnym i finansowym od jednego dostawcy.

W okresie objętym historycznymi informacjami finansowymi Grupa Tarczyński nie była uzależniona od jednego czy kilku kluczowych dostawców.

W 2017 roku żaden z dostawców nie przekroczył 10% przychodów Grupy.

4. Informacje o zawartych umowach znaczących dla działalności Emitenta, w tym znanych Emitentowi umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami (wspólnikami), umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji

Umowy ubezpieczenia

Emitent i jego jednostka zależna są stroną umów ubezpieczenia zawartych z PZU S.A.:

Tabela: Polisy ubezpieczeniowe Tarczyński S.A. na dzień publikacji raportu za okres 12 miesięcy 2017 roku zakończony 31 grudnia 2017 roku

Ubezpieczyciel	Numer polisy	Przedmiot ubezpieczenia, zakres ubezpieczenia	Okres ubezpieczenia	Łączna suma ubezpieczenia
PZU S.A.	1019618517	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej ogólnej	01.04.2018-31.03.2019	2 000 000 EUR
PZU S.A.	1019627848	Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk	01.04.2018-31.03.2019	463 502 231 PLN
PZU S.A.	1019627848	Ubezpieczenie utraty zysku	01.04.2018-31.03.2019	178 918 850 PLN
PZU S.A.	1019618502	Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego	01.04.2018-31.03.2019	14 235 626 PLN
PZU S.A.	1029835336	Ubezpieczenie mienia w transporcie - Cargo	01.04.2018-31.03.2019	1 000 000 PLN

Tabela: Polisy ubezpieczeniowe Tarczyński Marketing Sp. z o.o. na dzień publikacji raportu za okres 12 miesięcy 2017 roku zakończony 31 grudnia 2017 roku

Ubezpieczyciel	Numer polisy	Przedmiot ubezpieczenia, zakres ubezpieczenia	Okres ubezpieczenia	Łączna suma ubezpieczenia
PZU S.A.	1019627848	Ubezpieczenie utraty zysku	01.04.2018-31.03.2019	9 578 997 PLN

Umowa o współpracy z Lidl Polska Sklepy Spożywcze Sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w Jankowicach („Lidl”)

W dniu 11 marca 2013 roku Spółka Tarczyński S.A. zawarła z Lidl Polska Sklepy Spożywcze Sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w Jankowicach k. Poznania umowę, określającą warunki wzajemnej współpracy w zakresie sprzedaży artykułów spożywczych w niej wymienionych. Postanowienia zawarte w Umowie określają przedmiotowy zakres współpracy Spółki z Lidl, wyznaczony poprzez wyliczenie artykułów, do dostawy których Emitent jest zobowiązany. Umowa, w odniesieniu do każdego z towarów Spółki, precyzuje szczegółowe warunki ich przewozu i dostawy, a także określa ich cenę fakturowaną netto, okres, w którym cena objęta jest gwarancją najwyższej ceny, oraz okres minimalnej trwałości produktów. Ponadto Umowa definiuje zasady dokonywania płatności, warunkuje zasady zmiany parametrów jakościowych produktów oraz ich opakowań, nakłada na Emitenta zobowiązanie do szczegółowego pisemnego opisu sprzedawanych na rzecz Lidl artykułów, z uwzględnieniem zasad określonych w Umowie, a ponadto określa wysokość, zasady naliczania i płatności wynikające z naruszenia postanowień Umowy kar umownych.

Niniejsza umowa została zawarta na czas określony, od dnia 11 marca 2013 roku do 31 stycznia 2014 roku z zastrzeżeniem, że w przypadku gdy Emitent niełoży Lidl oświadczenia woli o zaniechaniu kontynuacji współpracy na piśmie, za potwierdzeniem odbioru, wówczas umowa zostanie automatycznie przedłużona do 31 stycznia 2015. Postanowienie o przedłużeniu o kolejne 12 miesięcy ulega automatycznemu corocznemu przedłużeniu.

Umowa o współpracy z Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie („Biedronka”)

W dniu 15 września 2016 roku Spółka Tarczyński S.A. nawiązała współpracę z Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie. Spółka w dniu 11 stycznia 2017 roku w raporcie bieżącym nr 2/2017 przekazała informację o obustronnym podpisaniu umowy o współpracy. Umowa została zawarta na czas nieokreślony i stanowi kontynuację współpracy ww. stron, realizowanej od września 2016 roku na podstawie odrębnych zamówień, o której Emitent informował w raporcie bieżącym nr 12/2016 w dniu 16 września 2016 roku.

Ustalenia w/w umowy nie odbiegają od powszechnie obowiązujących warunków rynkowych.

Faktoring

Według stanu na dzień publikacji niniejszego raportu spółka Tarczyński S.A. korzystała z usług faktoringu w ramach umów zawartych z:

1) BZ WBK Faktor Sp. z o.o.:

- finansowania należności bez przejęcia ryzyka - umowa faktoringu nr 1861/2368/2013 z dnia 28 stycznia 2013 roku wraz ze zmianami; limit wynosi 25 mln zł. i obowiązuje do 30 listopada 2020 roku.

- finansowania należności z przejęciem ryzyka – umowa faktoringu nr 3184/4411/2017 z dnia 20 stycznia 2017 roku; umowa obowiązuje bezterminowo; limit wynosi 35,0 mln zł i obowiązuje do 30 listopada 2018 roku.

Umowy kredytowe

Wszelkie kredyty zaciągnięte w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku oraz od dnia 31 grudnia 2017 roku do daty publikacji niniejszego sprawozdania opisane zostały w pkt. II.6.

5. Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez Emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe, wraz z ich kwotami oraz informacjami określającymi charakter tych transakcji - obowiązek uznaje się za spełniony poprzez wskazanie miejsca zamieszczenia informacji w sprawozdaniu finansowym

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie od 31 grudnia 2017 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania Tarczyński S.A., jak również jednostki od niej zależne, nie zawierały transakcji istotnych z podmiotami powiązаныmi, które pojedynczo lub łącznie były istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe.

6. Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych w danym roku obrotowym umowach, dotyczących kredytów i pożyczek, z podaniem co najmniej ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności

6.1. Umowy kredytowe

Poniżej opisano umowy kredytowe, które Grupa zawarła lub spłaciła w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie od 31 grudnia 2017 roku do daty publikacji niniejszego sprawozdania.

W dniu 27 kwietnia 2016 roku pomiędzy Bankiem Millenium S.A z siedzibą w Warszawie a Tarczyński S.A. została zawarta umowa kredytu obrotowego. Kredyt został udzielony w kwocie 5 mln zł na okres od 27 kwietnia 2016 roku do 26 kwietnia 2019 roku. Oprocentowanie kredytu jest zmienne. Zabezpieczenie kredytu stanowi weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

W dniu 24 lutego 2017 roku podpisano aneks do w/w umowy, zmieniający kwotę i okres kredytu jak następuje: w okresie od 27 kwietnia 2016 roku kwota 5,0 mln zł, w okresie od 24 lutego 2017 roku do 23 lutego 2020 roku kwota 10,0 mln zł (łącznie kwota uruchomienia 11,24 mln zł). Wskazane wyżej zabezpieczenie zostało rozszerzone o zastaw rejestrowy na wybranych środkach trwałych.

W dniu 24 marca 2017 roku Bank Zachodni WBK Spółka Akcyjna z siedzibą we Wrocławiu udzielił spółce Tarczyński S.A. kredytu inwestycyjnego nr K00124/17 w kwocie 21 mln zł. Termin spłaty kredytu został wyznaczony na 24 marca 2024 roku. Oprocentowanie kredytu jest zmienne. Zabezpieczenie stanowią:

1) hipoteka umowna łączna do kwoty 72 mln zł na nieruchomościach Tarczyński SA (hipoteka ta zabezpiecza również spłatę wierzytelności BZ WBK S.A. z tytułu: umowy o kredyt inwestycyjny nr M0005259 z dnia 12 stycznia 2012 roku wraz ze zmianami, umowy o kredyt inwestycyjny nr M0007748 z dnia 19 czerwca 2013 roku wraz ze zmianami oraz umowy o kredyt obrotowy nr K00518/15 z dnia 30 kwietnia 2015 roku wraz ze zmianami); 2) przelew wierzytelności z tytułu ubezpieczenia nieruchomości.

W dniu 11 grudnia 2017 roku Spółka zawarła:

1) z Bankiem Zachodnim WBK S.A. oraz Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski S.A. umowy kredytów terminowych oraz kredytu odnawialnego do kwoty 220 mln zł, z przeznaczeniem na refinansowanie istniejącego zadłużenia Emitenta i innych inwestycji rozwojowych oraz finansowanie bieżącej działalności Emitenta;

2) z Bankiem Zachodnim WBK S.A. oraz Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski S.A. umów ramowych, których przedmiotem jest uregulowanie zasad zawierania i rozliczania terminowych operacji finansowych (umowy hedgingu);

3) z Bankiem Zachodnim WBK S.A. umowy dotyczącej kredytu w rachunku bieżącym dotyczącej udostępnienia Emitentowi dodatkowego kredytu w rachunku bieżącym;

4) z Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski S.A. umowy dotyczącej limitu kredytowego wielocelowego w kwocie 35 mln PLN;

5) aneks do umowy faktoringu z dnia 28 stycznia 2013 roku zawartej przez Emitenta z BZ WBK Faktor sp. z o.o.

Zabezpieczeniem zobowiązań Emitenta wynikających z powyższych umów jest m.in. hipoteka umowna łączna do kwoty 330 mln zł ustanowiona na rzecz Banku Zachodniego WBK S.A. jako administratora hipoteki oraz hipoteka umowna łączna do

sumy 105 mln zł na rzecz BZ WBK Faktor sp. z o.o. jako administratora hipoteki, zastaw rejestrowy na przedsiębiorstwie Emitenta oraz zastaw rejestrowy na prawach ze znaku towarowego „Tarczyński”.

Poręczycielami zobowiązań Emitenta do maksymalnej kwoty (w odniesieniu do każdego poręczyciela) 330 mln zł jest spółka Tarczyński Marketing sp. z o.o. oraz EJT sp. z o.o.

Pozostałe postanowienia umowy, w tym warunki finansowe nie odbiegają od powszechnie stosowanych dla danego typu udzielenia przez w/w Banki kredytu z przeznaczeniem na refinansowanie istniejącego zadłużenia Emitenta i innych inwestycji rozwojowych oraz finansowanie bieżącej działalności Emitenta.

Na mocy umów zawartych w dniu 11 grudnia 2017 roku Spółka spłaciła dotychczasowe zadłużenie z tytułu kredytów udzielonych jej przez: Bank Zachodni WBK S.A., Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski S.A., Bank Millenium S.A. oraz mBank SA.

Poniższa tabela przedstawia strukturę zobowiązań Grupy z tyt. kredytów na 31 grudnia 2017 roku (w tym szczegółowy opis warunków udzielonych kredytów):

Tabela: Kredyty Tarczyński S.A. na dzień 31 grudnia 2017 roku

Kredytodawca	Rodzaj kredytu	Waluta kredytu	Stopa %	Wartość kredytów na dzień bilansowy	Z tego o terminie spłaty:		Ostateczny termin spłaty	Kwota kredytu (limit)	Rodzaj Zabezpieczenia
					poniżej 1 roku	powyżej 1 roku			
PKO BP SA	Kredyt inwestycyjny	PLN	zmienna	7 888 619,00	0	7 888 619,00	2024-12-11	25 000 000,00	Hipoteka na nieruchomościach, zastaw rejestrowy, zastaw finansowy, weksel
PKO BP SA	Kredyt -refinansowanie	PLN	zmienna	50 000 000,00	5 060 241,00	44 939 759,00	2024-12-11	50 000 000,00	Hipoteka na nieruchomościach, zastaw rejestrowy, zastaw finansowy, weksel
PKO BP SA	Kredyt obrotowy	PLN	zmienna	10 545 182,03	0	10 545 182,03	2020-12-11	35 000 000,00	Hipoteka na nieruchomościach, zastaw rejestrowy, zastaw finansowy, weksel
Bank Zachodni WBK SA	Kredyt inwestycyjny	PLN	zmienna	7 888 618,99	0	7 888 618,99	2024-12-11	25 000 000,00	Hipoteka na nieruchomościach, zastaw rejestrowy, zastaw finansowy, weksel
Bank Zachodni WBK SA	Kredyt -refinansowanie	PLN	zmienna	50 000 000,00	5 060 241,00	44 939 759,00	2024-12-11	50 000 000,00	Hipoteka na nieruchomościach, zastaw rejestrowy, zastaw finansowy, weksel
Bank Zachodni WBK SA	Kredyt obrotowy	PLN	zmienna	0	0	0	2020-12-11	15 000 000,00	Hipoteka na nieruchomościach, zastaw rejestrowy, zastaw finansowy, weksel
BZ WBK Leasing	Pożyczka	PLN	zmienna	200 970,04	42 114,23	158 855,81	2021-12-20	239 122,00	weksel własny in blanco
BZ WBK Leasing	Pożyczka	PLN	zmienna	365 422,92	76 576,17	288 846,75	2021-12-21	434 794,00	weksel własny in blanco
BZ WBK Leasing	Pożyczka	PLN	zmienna	342 760,70	85 175,92	257 584,78	2021-11-22	418 158,00	weksel własny in blanco
Razem				127 231 573,68	10 324 348,32	116 907 225,36		201 092 074,00	
Naliczone odsetki				694 426,19	129 485,72	564 940,47			
Razem wartość bilansowa kredytów				127 926 000	10 453 834	117 472 166			

6.2. Pożyczki

Poniżej opisano umowy pożyczki zawarte lub spłacone w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie od 31 grudnia 2017 roku do daty publikacji niniejszego sprawozdania.

W dniu 24 stycznia 2017 roku BZ WBK Lease SA z siedzibą w Poznaniu udzieliła spółce Tarczyński S.A. pożyczki w kwocie 239.121,99 zł na zakup urządzeń. Umowa została zawarta na okres od dnia 24 stycznia 2017 roku do dnia 20 grudnia 2021 roku. Zabezpieczenie stanowi weksel własny in blanco.

W dniu 24 stycznia 2017 roku BZ WBK Lease SA z siedzibą w Poznaniu udzieliła spółce Tarczyński S.A. pożyczki w kwocie 434.794,49 zł na zakup oprogramowania. Umowa została zawarta na okres od dnia 24 stycznia 2017 roku do dnia 20 grudnia 2021 roku. Zabezpieczenie stanowi weksel własny in blanco.

6.3. Umowy leasingowe

Jednostka dominująca jest stroną umów leasingu, dotyczących przede wszystkim maszyn i urządzeń produkcyjnych oraz środków transportu. Łączna wartość zobowiązań z tytułu leasingu na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 44.747 tys. zł. Płatności wynikające z umów leasingowych są zabezpieczone weksłami in blanco.

6.4. Gwarancje

Na dzień 31 grudnia 2017 roku jak i na dzień publikacji niniejszego raportu spółka Tarczyński S.A., jak również jednostki od niej zależne nie posiadają zobowiązań z tytułu gwarancji.

7. Informacje o udzielonych w danym roku obrotowym pożyczkach, ze szczególnym uwzględnieniem pożyczek udzielonych jednostkom powiązanim Emitenta, z podaniem co najmniej ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności, a także udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym poręczeniach i gwarancjach, ze szczególnym uwzględnieniem poręczeń i gwarancji udzielonych jednostkom powiązanim Emitenta

Umowy pożyczki

W dniu 9 grudnia 2015 roku Tarczyński S.A. udzieliła akcjonariuszom Spółki – Pani Elżbiecie Tarczyńskiej i Panu Jackowi Tarczyńskiemu, pożyczek pieniężnych w kwocie po 600 tys. zł dla każdego z nich. Oprocentowanie wynosiło 3% w skali roku. Spółka zawarła aneksy do w/w pożyczek ustalające, że termin spłaty upływie 30 czerwca 2017 roku. Pożyczki te zostały spłacone.

W dniu 15 listopada 2016 roku Tarczyński S.A. udzieliła akcjonariuszom Spółki – Pani Elżbiecie Tarczyńskiej i Panu Jackowi Tarczyńskiemu, pożyczek pieniężnych w kwocie po 600 tys. zł dla każdego z nich. Oprocentowanie wynosiło 3% w skali roku. Termin spłaty został wyznaczony na 15 listopada 2017 roku. Pożyczki te zostały spłacone.

W dniu 9 sierpnia 2017 roku Tarczyński S.A. udzieliła akcjonariuszom Spółki – Pani Elżbiecie Tarczyńskiej i Panu Jackowi Tarczyńskiemu, pożyczek pieniężnych w kwocie po 600 tys. zł dla każdego z nich. Oprocentowanie wynosi 3% w skali roku. Termin spłaty upływie 30 czerwca 2018 roku.

W dniu 8 września 2017 roku Tarczyński S.A. udzieliła firmie Panthers Wrocław Sp. z o.o. pożyczki pieniężnej w kwocie 100 tys. zł. Oprocentowanie wynosi 3,5% w skali roku. Termin spłaty upływie 5 czerwca 2018 roku. Do daty publikacji Panthers Wrocław Sp. z o.o. spłaciła 80 tys. zł.

Poręczenie na rzecz Tarczyński S.A.

W ramach transakcji z dnia 11 grudnia 2017 roku, opisanej w punkcie II.6.1 niniejszego raportu, spółka Tarczyński Marketing sp. z o.o. oraz EJT sp. z o.o. udzieliły spółce Tarczyński S.A. poręczenia zobowiązań do maksymalnej kwoty 330 mln zł. (w odniesieniu do każdego poręczyciela).

Poręczenie udzielone przez "GRUPĘ PIOTR I PAWEŁ" spółka z o.o. z siedzibą w Poznaniu na rzecz Tarczyński S.A.

W dniu 30 października 2017 roku „GRUPA PIOTR I PAWEŁ” spółka z o.o. z siedzibą w Poznaniu udzieliła poręczenia do kwoty 500 tys. zł zobowiązań „PIOTR I PAWEŁ” S.A. z tytułu zapłaty za dostarczone przez Tarczyński SA towary handlowe. Poręczenie to dotyczy wierzytelności wynikających z umowy o współpracy pomiędzy Tarczyński SA a „PIOTR I PAWEŁ” z dnia 4 stycznia 2016 roku. Udzielone poręczenie obowiązuje do 31 grudnia 2018 roku.

Gwarancja bankowa udzielona przez ING na rzecz Tarczyński S.A.

W dniu 10 listopada 2017 roku ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach, udzielił Tarczyński S.A. na zlecenie " PIOTR I PAWEŁ" spółka akcyjna z siedzibą w Poznaniu, gwarancji bankowej do kwoty 500 tys. zł. Gwarancja ta dotyczy należności Tarczyński SA wynikających z umowy o współpracy pomiędzy Tarczyński SA a „PIOTR I PAWEŁ” z dnia 4 stycznia 2016 roku. Udzielona gwarancja jest ważna do 31 grudnia 2018 roku.

Poręczenie na rzecz Donauchem Polska Sp. z o.o.

W dniu 12 kwietnia 2017 roku Spółka zawarła aneks do umowy poręczenia z Donauchem Polska z siedzibą w Rokietnicy z dnia 31 października 2013 roku. Niniejsza umowa dotyczyła zobowiązań wynikających z umowy kredytu kupieckiego udzielonego przez Donauchem Polska Sp. z o.o. spółce Tarella Elżbieta Tarczyńska Sp. J. w Sułowie (Tarella). Zgodnie z zasadami kredytu spółka Tarella dokonuje zakupu towarów u Donauchem Polska z odroczonym terminem płatności przypadającym na 30 dzień od daty sprzedaży. Na mocy ww. aneksu do umowy poręczenia, w związku ze zwiększeniem kredytu kupieckiego udzielonego przez Donauchem Polska Sp. z o.o. spółce Tarella Elżbieta Tarczyńska Sp. J. w Sułowie (Tarella), Tarczyński S.A. zobowiązał się do spłaty wymagalnych zobowiązań spółki Tarella do kwoty 100.000,00 zł na wypadek gdyby spółka Tarella nie wykonała ciążącego na niej zobowiązania.

Poza wyżej opisanymi w okresie 12 miesięcy 2017 roku spółki Grupy nie udzielały i nie otrzymały żadnych gwarancji ani poręczeń.

8. Opis struktury głównych lokat kapitałowych lub głównych inwestycji dokonanych w ramach Grupy Kapitałowej Emitenta w danym roku obrotowym

Poza inwestycjami opisanymi w pkt.II.1.2, II.6 i II.20 w 2017 roku Spółka nie dokonywała innych istotnych inwestycji.

9. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności

Spółka na bieżąco prowadzi inwestycje rzeczowe w unowocześnienie parku maszynowego, mające na celu poprawę efektywności produkcji oraz wprowadzenie nowych produktów. Spółka planuje kolejne inwestycje rzeczowe, w tym rozbudowę zakładu.

Źródłem finansowania w/w inwestycji będą środki własne oraz zobowiązania finansowe (kredyty i leasingi).

10. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego bilansu, w tym z punktu widzenia płynności Grupy Kapitałowej Emitenta

Charakterystyka struktury aktywów i pasywów została opisana w pkt. II.1.2.

Analiza struktury aktywów i pasywów pozwala stwierdzić, że Grupa posiada stabilną sytuację finansową, która nie zagraża funkcjonowaniu Grupy w przyszłości.

11. Opis istotnych pozycji pozabilansowych w ujęciu podmiotowym, przedmiotowym i wartościowym

11.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Grupa użytkuje na podstawie umów leasingu operacyjnego środki transportu - samochody. Roczne koszty poniesione w związku z umowami leasingu operacyjnego wyniosły w 2017 roku 3.086 tys. zł, w roku 2016 była to kwota 2.670 tys. zł. Zgodnie z zawartymi umowami przedmiot leasingu przez cały okres trwania umowy pozostaje w użytkowaniu Spółki. W zamian za uzyskane prawa do używania przedmiotu leasingu Spółka obowiązana jest do wniesienia opłat leasingowych w wysokościach i terminach określonych w umowach leasingu. Okres trwania umów leasingowych zawartych przez Spółkę wynosi 36 miesięcy. Umowy leasingu są zabezpieczone weksłami in blanco.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

Tabela: Przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów leasingu operacyjnego Tarczyński S.A. (zł.)

	Okres zakończony	Okres zakończony
	31.12.2017	31.12.2016
w okresie 1 roku	1 429 983,29	1 313 162,27
w okresie od 1 do 5 lat	1 047 173,57	996 871,54
Powyżej 5 lat	0	0
RAZEM	2 477 156,86	2 310 033,81

11.2. Gwarancje i poręczenia udzielone przez podmioty z Grupy Tarczyński

Gwarancje i poręczenia udzielone przez podmioty z Grupy Tarczyński zostały opisane w pkt. II.7.

12. Ocena, wraz z jej uzasadnieniem, dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Emitent podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom

Emitent finansuje bieżącą działalność oraz prowadzone inwestycje korzystając ze środków własnych, leasingów, faktoringu oraz krótko i długoterminowych kredytów bankowych. W 2017 roku Grupa wygenerowała nadwyżkę przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej w kwocie 88,8 mln zł. Na datę sporządzenia niniejszego sprawozdania kwota limitu kredytów wielocelowych i obrotowych wynosi 50 mln zł i zdaniem Zarządu Emitenta jest wystarczająca do prowadzenia bieżącej działalności operacyjnej.

Emitent zarządza zasobami finansowymi w sposób racjonalny, dostosowując strukturę finansowania do potrzeb wynikających z prowadzonej działalności operacyjnej i inwestycyjnej oraz zmian warunków ekonomicznych. Zasoby finansowe podmiotów z Grupy Tarczyński pozwalają wywiązywać się z zaciągniętych zobowiązań.

13. Objasnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok

Zarząd Tarczyński S.A. nie przekazywał do publicznej wiadomości prognoz wyników finansowych Tarczyński S.A. i Grupy Kapitałowej Tarczyński S.A. na 2017 rok.

14. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju przedsiębiorstwa Emitenta oraz opis perspektyw rozwoju działalności Emitenta co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe zamieszczone w raporcie rocznym, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej

Rozwój Tarczyński S.A. warunkują zarówno czynniki zewnętrzne, niezależne od Spółki, jak i czynniki wewnętrzne, związane bezpośrednio z jej działalnością. Poniżej wymieniono czynniki, które zdaniem Zarządu Spółki mają największy wpływ na perspektywę rozwoju Spółki i Grupy Tarczyński.

14.1. Czynniki zewnętrzne

Sytuacja makroekonomiczna w Polsce

Przychody Grupy Tarczyński pochodzą przede wszystkim z działalności prowadzonej na rynku krajowym. Z tego też powodu wyniki finansowe Grupy uzależnione są od czynników związanych z sytuacją makroekonomiczną Polski, w szczególności od stopy wzrostu PKB, wzrostu poziomu inwestycji oraz kształtowania się stopy inflacji, deficytu budżetowego, stopy bezrobocia i poziomu stóp procentowych, wpływających na siłę nabywczą konsumentów.

Regulacje prawne

Na działalność Grupy Tarczyński istotny wpływ mogą również mieć zmiany przepisów prawa polskiego i unijnego, w tym w szczególności zmiany niektórych przepisów podatkowych, przepisów z zakresu prawa pracy, regulacje prawne dotyczące szeroko rozumianego obszaru gospodarki rolnej i żywnościowej.

Tendencje cenowe na rynku surowca mięsnego

Na koszty działalności Grupy Tarczyński największy wpływ mają ceny nabywanych surowców, przede wszystkim wieprzowiny, stanowiącej ok. 80% surowca wykorzystywanego do produkcji.

Zgodnie z opublikowaną przez ARR prognozą cen rynkowych podstawowych produktów rolno-żywnościowych z dnia 5 lipca 2017 od początku 2017 roku ceny trzody chlewnej w pierwszym półroczu 2017 roku, zarówno w UE, jak i w Polsce, kształtowały się na poziomie znacznie wyższym niż rok wcześniej, a od marca do czerwca wykazywały dynamiczny wzrost. W czerwcu 2017 roku w UE średnia cena zakupu trzody chlewnej klasy E wynosiła 176,68 EUR/100 kg (była o 17% wyższa niż rok wcześniej). Mniejsza unijna produkcja oraz duży popyt na polską wieprzowinę, zarówno ze strony krajów członkowskich, jak i spoza UE, sprzyjały wzrostowi cen trzody chlewnej także w Polsce. W czerwcu 2017 roku za 1 kg żywca wieprzowego producenci uzyskiwali średnio 5,61 zł (o 15% więcej niż przed rokiem).

Wg danych GUS przeciętna cena skupu trzody chlewnej w miesiącach lipiec – wrzesień 2017 roku była na poziomie zbliżonym do adekwatnego okresu poprzedniego roku: 5,28 – 5,29 zł/kg (0,2-0,4% mniej niż w 2016). Z kolei w grudniu 2017

roku ceny żywca wieprzowego w skupie kształtowały się na poziomie 4,56 zł/kg (1,9% mniej niż w poprzednim miesiącu i 9,3% mniej niż w grudniu 2016 roku).

14.2. Czynniki wewnętrzne

Inwestycje w park maszynowy

Pozostając w spójności ze strategią Spółki, ukierunkowaną na rozwój produktów premium i utrzymanie pozycji lidera innowacyjnego w branży, Spółka dokonuje na bieżąco znacznych inwestycji rzeczowych w unowocześnienie parku maszynowego. Ma to na celu utrzymanie konkurencyjności poprzez wzrost efektywności oraz możliwość wdrażania nowych produktów w w/w segmencie. Dobre przygotowanie oraz sprawne wdrażanie inwestycji warunkuje osiągnięcie celów Spółki.

Rozwój i wdrażanie innowacyjnych produktów

Emitent zakłada ciągły rozwój i optymalizację portfela produktów, mając na względzie zmieniające się oczekiwania i preferencje konsumentów. Rozwój produktowy będzie oparty o badania i wdrożenia realizowane przede wszystkim własnymi siłami działu badawczo-rozwojowego.

Ogólnopolska kampania reklamowa

W 2017 roku Grupa Tarczyński nie prowadziła kampanii reklamowej. Ogólnopolska kampania reklamowa w telewizji i Internecie ruszyła w marcu 2018 roku. Kampania ta jest kontynuacją działań promocyjnych prowadzonych w poprzednich latach.

Grupa uważa, że kluczowe dla utrzymania pozycji rynkowej jest kontynuowanie prowadzenia ciągłej komunikacji z konsumentem, dlatego planuje kontynuację działań promocyjno-reklamowych w kolejnych kwartałach.

Perspektywy rozwoju Tarczyński S.A. zostały opisane w pkt. II.25.

15. Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń, z określeniem, w jakim stopniu Emitent jest na nie narażony

Poniżej przedstawiono opis podstawowych ryzyk i zagrożeń związanych z działalnością Grupy Tarczyński i otoczeniem, w jakim prowadzi działalność, które nie zostały ujęte w pkt. II.14 niniejszego sprawozdania.

15.1. Czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim Grupa prowadzi działalność

Ryzyko związane z sytuacją społeczno-ekonomiczną w Polsce

Działalność Grupy Tarczyński na rynku spożywczym jest uzależniona od sytuacji makroekonomicznej Polski, a w szczególności od: stopy wzrostu PKB, poziomu inwestycji, stopy inflacji, stopy bezrobocia i wysokości deficytu budżetowego. Czynniki te oddziałują na siłę nabywczą klientów końcowych. Ewentualne negatywne zmiany w sytuacji makroekonomicznej Polski mogą generować ryzyko dla prowadzonej przez Grupę działalności gospodarczej i tym samym negatywnie wpływać na wyniki finansowe Grupy Tarczyński.

Ryzyko utraty zaufania konsumentów

Istotnym elementem sprzedaży produktów oferowanych przez Grupę Tarczyński na rynku jest wysokie zaufanie konsumentów do jakości i świeżości oferowanych wyrobów wędliniarskich. Grupa pozycjonuje większość swoich produktów

w tzw. grupie premium, tj. w grupie wyrobów o najwyższej jakości, w oparciu o uznaną markę „TARCZYŃSKI”, co powoduje, iż zobowiązana jest do wytwarzania i dystrybucji oferowanych produktów w ścisłych rygorach jakościowych.

Ewentualna utrata zaufania konsumentów do marki „TARCZYŃSKI” i wyrobów wędliniarskich oferowanych przez Grupę może negatywnie wpłynąć na poziom wyników finansowych generowanych przez Grupę.

Ryzyko związane ze wzrostem cen mięsa

Na koszty działalności Grupy Tarczyński wpływ mają m.in. ceny rynkowe mięsa. Ok. 65% kosztów operacyjnych stanowią surowce, które podlegają bardzo szybkim zmianom cenowym w okresie roku oraz są podatne na różnego rodzaju czynniki niezwiązane bezpośrednio z sytuacją rynkową np. choroby zwierząt, skażenie pasz. Ceny surowca są ściśle związane z cyklami produkcyjnymi, tzw. „cykl świński” charakteryzuje się cyklicznym występowaniem nadpodaży i niezaspokojonym popytem rynkowym. Ceny surowców zarówno mięsa białego (drób), jak i czerwonego (wieprzowina, wołowina) są ściśle skorelowane z cenami zbóż na rynkach światowych. Spekulacje cenami zbóż na rynkach towarowych mogą mieć związek z występowaniem klęsk żywiołowych i zwiększonym zapotrzebowaniem na surowce energetyczne. Ogólna tendencja wzrostu cen żywności jest również spowodowana wzrostem liczby ludności oraz zwiększeniem stopnia zamożności ludności zamieszkującej kraje rozwijające się.

Istnieje zatem ryzyko, iż wzrost cen wyżej wymienionych surowców wykorzystywanych do produkcji może negatywnie wpływać na wyniki finansowe osiągane przez Grupę.

Ryzyko związane z kształtowaniem się kursów walutowych

Ryzyko walutowe związane jest ze źródłami zaopatrzenia w surowiec do produkcji.

W 2017 roku około 60% dostaw surowca mięsnego Grupy pochodziło z krajów Unii Europejskiej. Spółka realizowała zaopatrzenie w surowiec wieprzowy zarówno w kraju jak i za granicą (główne kierunki dostaw to Niemcy, Holandia, Dania). Nie można wykluczyć, iż ewentualny wzrost kursu EUR w stosunku do PLN może wpłynąć na wzrost cen surowca wykorzystywanego przez Grupę do produkcji i tym samym mieć negatywny wpływ na wyniki finansowe osiągane przez Grupę Tarczyński.

15.2. Czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy

Ryzyko związane z utrzymaniem odpowiedniego poziomu zatrudnienia

Realizacja planów produkcyjnych i sprzedażowych wymaga od Grupy utrzymywania odpowiedniego poziomu zatrudnienia. Wszelkie możliwe trudności pozyskania nowych pracowników lub ich utrzymania, w związku z otwarciem rynków pracy w krajach UE oraz rosnącym poziomem średniego wynagrodzenia w Polsce, mogą prowadzić do wzrostu kosztów wynagrodzeń Grupy, a w konsekwencji pogorszenia jej wyników finansowych.

Ryzyko związane z planowanymi inwestycjami rzeczowymi

Spółka dokonuje równolegle wielu znacznych inwestycji rzeczowych w unowocześnienie parku maszynowego i planuje kontynuację tych działań. Ma to na celu utrzymanie konkurencyjności poprzez wzrost efektywności oraz możliwość wdrażania nowych produktów w segmencie premium, jak również służy rozszerzeniu skali działalności. Pomimo licznych analiz przedwdrożeniowych Spółka nie jest w stanie ocenić na chwilę obecną jak będzie wyglądała w przyszłości produktywność realizowanych projektów inwestycyjnych. Ponadto powyższe działania wpływają na wzrost ryzyka związanego z zadłużeniem finansowym.

Ryzyko związane z czasowym wstrzymaniem produkcji w wyniku awarii, zniszczenia lub utraty majątku

Grupa Tarczyński jest znaczącym producentem wyrobów wędliniarskich na rynku polskim, posiadającym nowoczesny zakład produkcyjny w Ujeźdźcu Małym o wydajności dziennej 100 ton, w Sławie o wydajności dziennej 40 ton oraz w Bielsku-Białej o wydajności dziennej 30 ton. Istnieje jednak ryzyko, iż w przypadku ewentualnej awarii, zniszczenia lub utraty rzeczowego majątku trwałego Grupy może wystąpić ryzyko czasowego wstrzymania produkcji, co w konsekwencji może przejściowo doprowadzić do braku terminowej realizacji dostaw do odbiorców Grupy i tym samym ograniczenia poziomu sprzedaży produktów Grupy, co może negatywnie wpłynąć na osiągnięte przez Grupę Tarczyński wyniki finansowe.

Ryzyko awarii systemów informatycznych

Ewentualna utrata, częściowa lub całkowita, danych związana z awarią systemów informatycznych Grupy Tarczyński mogłaby negatywnie wpłynąć na bieżącą działalność Grupy Tarczyński i tym samym wpłynąć na osiągnięte przez nią wyniki finansowe.

Ryzyko związane z kosztami finansowania działalności

Spółka korzysta z finansowania zewnętrznego, w związku z czym jest narażona na ryzyko stóp procentowych, wzrostu kosztów pozyskania kredytów bankowych lub wzrostu marż bankowych, które mogą negatywnie wpłynąć na realizowane przez Spółkę wyniki finansowe. Spółka stara się niwelować powyższe ryzyko. Ryzyko kredytowe w Spółce analizowane i zarządzane jest przez Dyrektora Finansowego. Przede wszystkim analizie podlega spełnianie przez Spółkę warunków zawartych umów kredytowych. W przypadku niewywiązania się z zapisów umów kredytowych, banki mogą zaspokoić swoje roszczenia z przedmiotu zabezpieczenia, co może mieć niekorzystny wpływ na perspektywę rozwoju, wyniki oraz sytuację finansową Spółki. Zamiarem Zarządu jest należyte wykonywanie obowiązków wynikających z zawartych umów kredytowych, zatem w opinii Zarządu powyższe ryzyko jest ograniczone.

Ryzyko związane ze strukturą akcjonariatu

Główni akcjonariusze Spółki: EJT Investment S.a r.l. z siedzibą w Luksemburgu, EJT Sp. z o.o. oraz Jacek Tarczyński i Elżbieta Tarczyńska, posiadają akcje Spółki w liczbie uprawniającej ich do wykonywania łącznie większości głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki i w związku z tym mają decydujący wpływ na działalność Tarczyński S.A. Pozostali akcjonariusze powinni zatem wziąć pod uwagę ryzyko ograniczonego wpływu na decyzje podejmowane przez Walne Zgromadzenie.

16. Informacje o ważniejszych osiągnięciach w dziedzinie badań i rozwoju

Starając się sprostać zmieniającym się gustom kulinarnym i preferencjom konsumenckim Polaków, Spółka dominująca Tarczyński S.A. w ramach każdej z oferowanych marek systematycznie wprowadza do swojej oferty nowe linie produktowe, praktyczne opakowania oraz zróżnicowane gramatury. Spółka realizuje stale uzupełniany (w cyklu kwartalnym) kroczący plan wdrożeń nowych rodzajów produktów. W ramach tego planu w 2017 roku Spółka wprowadziła do swej oferty wiele nowych produktów, które obejmowały różnego rodzaju kabanosy, wędzonki i inne.

Ponadto na początku 2017 roku Spółka wprowadziła na rynek nowy produkt z segmentu przekąsek – kabanosa w bułce.

17. Informacje dotyczące zagadnień środowiska naturalnego

Dzięki nowoczesnemu parkowi technologicznemu Spółka jest w stanie zagwarantować stałe utrzymywanie wysokiej jakości oraz innowacyjność w ofercie produktowej, wypełniając restrykcyjne normy ochrony środowiska naturalnego.

Spółka realizuje wszystkie ciężące na niej obowiązki związane z ochroną środowiska zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami i rozporządzeniami.

18. Informacje dotyczące zatrudnienia

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku przeciętne zatrudnienie z tytułu umów o pracę w Grupie Tarczyński S.A. wynosiło 1.177 osób, co stanowiło spadek o 78 osób w stosunku do 2016 roku. Poniższa tabela przedstawia strukturę zatrudnienia odpowiednio za lata 2017 i 2016.

Tabela: Informacje o przeciętnym w roku obrotowym zatrudnieniu w Grupie Tarczyński z podziałem na grupy zawodowe

	2017	2016	osoby	%	2017	2016
Pion produkcji	654	723	-69	-9,54%	55,56%	57,60%
Pracownicy umysłowi	457	468	-11	-2,35%	38,83%	37,30%
Uczniowie	23	20	3	15,00%	1,95%	1,60%
Osoby korzystające z urlopów wychowawczych	43	44	-1	-2,27%	3,65%	3,50%
Pracownicy ogółem	1 177	1 255	-78	-6,22%	100,00%	100,00%

Ponadto spółki z Grupy Tarczyński zatrudniają osoby na podstawie umów cywilnoprawnych (w tym umów zlecenie, umów o dzieło i umów z tytułu pełnienia funkcji).

19. Informacje o:

- a) dacie zawarcia przez Emitenta umowy, z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania lub przeglądu sprawozdania finansowego lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz okresie, na jaki została zawarta ta umowa,
- b) wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłaconym lub należnym za rok obrotowy odrębnie za:
 - badanie rocznego sprawozdania finansowego,
 - inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego,
 - usługi doradztwa podatkowego,
 - pozostałe usługi,
- c) Informacje określone w lit. b należy podać także dla poprzedniego roku obrotowego,
- d) obowiązek określony w lit. a-c uznaje się za spełniony poprzez wskazanie miejsca zamieszczenia informacji w sprawozdaniu finansowym

W dniu 7 kwietnia 2017 roku Rada Nadzorcza Emitenta podjęła Uchwałę nr 191/04/2017 w sprawie wyboru podmiotu uprawnionego do przeglądu półrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Tarczyński S.A. i przeglądu skonsolidowanego półrocznego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Tarczyński za pierwsze półrocze 2017 roku oraz badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Tarczyński S.A. i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Tarczyński za rok 2017. Rada Nadzorcza, działając na podstawie art. 382 § 1 k.s.h. oraz § 15 ust.2 pkt.10 Statutu Spółki, na wniosek Komitetu Audytu postanowiła wybrać na biegłego rewidenta Spółkę BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 3355. Wybór nastąpił zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Emitent poinformował o wyborze biegłego rewidenta raportem nr 6/2017 z dnia 7 kwietnia 2017 roku. Emitent korzystał z usług spółki BDO Sp. z o.o. w zakresie badania oraz przeglądu sprawozdań finansowych za lata 2014-2016.

Badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Tarczyński S.A oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Tarczyński za 2017 rok oraz przegląd śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Tarczyński S.A oraz śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Tarczyński wg stanu na dzień 30 czerwca 2017 odbyło się zgodnie z umową z dnia 1 czerwca 2017 roku, zawartą pomiędzy Tarczyński S.A. a BDO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

W poniższej tabeli zaprezentowano informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłaconym lub należnym za lata obrotowe 2017 i 2016.

Tabela: Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłaconym lub należnym za rok obrotowy

Rodzaj usług	2017	2016
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego Spółki	35 000	31 000
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego Grupy	10 000	10 000
Inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego Spółki	20 000	20 000
Inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego Grupy	10 000	10 000
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi	-	-
RAZEM	75 000	71 000

20. Opis zdarzeń istotnie wpływających na działalność Emitenta jakie nastąpiły w roku obrotowym, a także po jego zakończeniu, do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego

Kampania reklamowa

W 2017 roku Grupa Tarczyński nie prowadziła kampanii reklamowej. Ogólnopolska kampania reklamowa w telewizji i Internecie ruszyła w marcu 2018 roku. Kampania ta jest kontynuacją działań promocyjnych prowadzonych w poprzednich latach. Grupa planuje kontynuację działań promocyjno-reklamowych w kolejnych kwartałach.

Wezwanie do zapisywania się na akcje Tarczyński S.A.

12 grudnia 2017 roku, główny akcjonariusz, EJT Investment S. a r.l., kontrolowany przez Państwa Elżbietę i Jacka Tarczyńskich, ogłosił wezwanie do zapisywania się na akcje Tarczyński S.A. Podmiotem nabywającym Akcje był EJT spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ujeźdźcu Małym, adres: Ujeździec Mały 80, 55-100 Trzebnica, wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000707064. Przedmiotem Wezwania było 6.000.000 (sześć milionów) zdematerializowanych akcji zwykłych na okaziciela wyemitowanych przez Tarczyński S.A. z siedzibą w Ujeźdźcu Małym. Akcje objęte wezwaniem, które zamierzał nabyć Nabywający, reprezentowały (w zaokrągleniu do jednej setnej procenta) 41,82% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Emitenta i (w zaokrągleniu do jednej setnej procenta) 52,88% liczby akcji Emitenta. Liczba Akcji, które Nabywający zamierzał nabyć, wyniosły 6.000.000 (sześć milionów) i uprawniają do wykonywania 6.000.000 (sześć milionów) głosów na Walnym Zgromadzeniu Emitenta. W wyniku wezwania Nabywający nabył 1.510.241 szt. akcji.

Inwestycje

W roku 2017 Spółka zainicjowała inwestycje budowlane, które będą realizowane w ciągu lat 2018 i 2019. Inwestycje te związane są z potrzebą zwiększenia mocy produkcyjnych, jak również z wprowadzeniem nowych produktów na rynek. Inwestycje te, w połączeniu z koniecznym domaszynowaniem nowobudowanych obiektów, stanowiąc będą duże obciążenie dla bieżących przepływów finansowych i wiązać się będą ze zwiększeniem poziomu zadłużenia finansowego.

21. Ważniejsze zdarzenia mające znaczący wpływ na działalność oraz wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Emitenta w roku obrotowym lub których wpływ jest możliwy w następnych latach

Opis zdarzeń mających znaczący wpływ na działalność i wyniki finansowe Grupy został zawarty w pkt. II.1. i II.20

Poniżej przedstawiono pozostałe zdarzenia, uznane przez Zarząd Spółki za istotne dla oceny sytuacji Grupy, mające miejsce w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku oraz od 31 grudnia 2017 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania:

Uchwały w sprawie podziału zysku

W dniu 28 kwietnia 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie (ZWZ) Tarczyński S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto Spółki za 2016 rok i dokonało podziału zysku netto Spółki w kwocie 11 165 950,79 zł w następujący sposób:

- a) kwotę 3 790 442,39 zł przeznaczono na kapitał zapasowy Spółki,
 - b) kwotę 7 375 508,40 zł przeznaczono na wypłatę dywidendy tj. 0,65 zł na każdą akcję,
- Liczba akcji objętych dywidendą wyniosła 11 346 936 sztuk.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki ustaliło dzień dywidendy na 31 maja 2017 r., a termin wypłaty dywidendy na dzień 14 czerwca 2017 roku.

W dniu 14 czerwca 2017 roku, na podstawie uchwały 18/ZWZA/2017 Spółka wypłaciła dywidendę w kwocie 7.375.508,40 zł tj. 65 groszy na każdą akcję.

22. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wynik z działalności za rok obrotowy, z określeniem stopnia wpływu tych czynników lub nietypowych zdarzeń na osiągnięty wynik

Czynniki i zdarzenia mające znaczący wpływ na wyniki finansowe osiągnięte przez Grupę Kapitałową Tarczyński zostały opisane w pkt II.1 i II.20 niniejszego sprawozdania.

23. Wskaźniki finansowe

Opis wskaźników finansowych został zawarty w pkt. II.1 niniejszego sprawozdania.

24. Informacje o instrumentach finansowych w zakresie:

- a) ryzyka: zmiany cen, kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest Spółka
- b) przyjętych przez Spółkę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń

Ryzyko zmiany cen, kredytowe, płynności, stóp procentowych czy walutowe związane są z normalnym tokiem działalności Grupy. Celem zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie jest minimalizowanie wpływu czynników zewnętrznych na wynik finansowy i wielkość przepływów pieniężnych Spółki i Grupy.

Ryzyko związane z kształtowaniem się kursów walutowych

Ryzyko walutowe związane jest przede wszystkim ze źródłami zaopatrzenia w surowiec do produkcji. W 2017 roku około 60% zakupów surowca mięsnego Grupy pochodziło z krajów Unii Europejskiej. W Spółce nie występuje naturalny hedging w zakresie zmian kursów walutowych, gdyż w chwili obecnej sprzedaż eksportowa stanowi 20,8% przychodów. Ryzyko kursu walutowego związane z zakupami surowców w EUR zabezpieczane jest walutowymi kontraktami terminowymi (forward).

Ryzyko zmian stóp procentowych

Grupa Tarczyński jest stroną umów kredytowych i leasingowych opartych o zmienne stopy procentowe. W związku z tym narażona jest na ryzyko zmian stóp procentowych zarówno w odniesieniu do posiadanych kredytów, jak również w przypadku zaciągania nowego lub refinansowania istniejącego zadłużenia. Ewentualny wzrost stóp procentowych może spowodować wzrost kosztów finansowych Grupy Tarczyński, a tym samym negatywnie wpłynąć na osiągnięte przez nią wyniki finansowe. Grupa stara się minimalizować wpływ ryzyka zmiany stóp procentowych poprzez zawieranie kontraktów na zabezpieczenie stopy procentowej (IRS).

Ryzyko związane ze wzrostem cen mięsa

Na koszty działalności Grupy Tarczyński istotny wpływ mają ceny rynkowe mięsa. Ok. 65% kosztów operacyjnych stanowią surowce, które podlegają bardzo szybkim zmianom cenowym. Nieodłącznym elementem procesu zarządzania ryzykiem cenowym jest bieżąca analiza trendów rynkowych oraz dywersyfikacja dostawców. Spółka stara się niwelować negatywne skutki zmiany cen surowca, elastycznie kształtując swoją politykę cenową i asortymentową.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności finansowej to ryzyko wystąpienia braku możliwości spłaty zobowiązań Grupy wobec dostawców, czy podmiotów finansowych w momencie ich wymagalności. Emitent zarządza zasobami finansowymi w sposób racjonalny, modyfikując strukturę finansowania odpowiednio do zmian warunków ekonomicznych. Na datę sporządzenia niniejszego sprawozdania kwota limitu kredytów wielocelowych i obrotowych wynosi 50 mln zł i zdaniem Zarządu Emitenta jest wystarczająca do prowadzenia bieżącej działalności operacyjnej.

Zasoby finansowe podmiotów z Grupy Tarczyński pozwalają wywiązywać się z zaciągniętych zobowiązań.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe w Grupie dotyczy głównie należności z tytułu dostaw i usług. Grupa posiada liczną bazę klientów co zmniejsza koncentrację ryzyka kredytowego. Ponadto Grupa stosuje stały monitoring poziomu należności przeterminowanych, umożliwiając bieżącą ocenę zdolności kredytowej każdego z odbiorców, a w konsekwencji wspomagając kontrolę nad poziomem udzielanego kredytu kupieckiego.

25. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa Grupy

Aktualna sytuacja finansowa Emitenta została opisana w pkt II.1 niniejszego sprawozdania.

Strategia wzrostu wartości Grupy Kapitałowej Tarczyński S.A. opiera się na koncentracji w podstawowym obszarze biznesowym, jaki stanowi produkcja wędlin klasy premium. Grupa zakłada umocnienie się na pozycji lidera w produkcji kabanosów.

Emitent zakłada ciągły rozwój i optymalizację portfela produktów, mając na względzie zmieniające się oczekiwania i preferencje konsumentów. Rozwój produktowy będzie oparty o badania i wdrożenia realizowane przede wszystkim własnymi siłami działu badawczo-rozwojowego.

Strategia Emitenta zakłada systematyczne podnoszenie konkurencyjności jakościowej i kosztowej przedsiębiorstwa, w relacji do czołowych polskich firm branży przetwórstwa mięsnego, w tym w drodze licznych inwestycji w środki trwałe.

W konsekwencji powyższego Spółka spodziewa się, że przyszła sytuacja finansowa będzie wiązała się z istotnym zwiększeniem poziomu zadłużenia.

Dotychczas realizowana strategia Grupy przekładała się na dynamiczne wzrosty sprzedaży oraz utrzymywanie rentowności powyżej średniej dla branży. Zarząd Spółki, oceniając przyjętą strategię za właściwą, zamierza ją kontynuować w przyszłości.

Zasoby finansowe podmiotów z Grupy Tarczyński pozwalają wywiązywać się z zaciągniętych zobowiązań.

- 26. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, z uwzględnieniem informacji w zakresie:**
- a) postępowania dotyczącego zobowiązań albo wierzytelności Emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10 % kapitałów własnych Emitenta, z określeniem: przedmiotu postępowania, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania, stron wszczętego postępowania oraz stanowiska Emitenta,**
 - b) dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10 % kapitałów własnych Emitenta, z określeniem łącznej wartości postępowań odrębnie w grupie zobowiązań oraz wierzytelności wraz ze stanowiskiem Emitenta w tej sprawie oraz, w odniesieniu do największych postępowań w grupie zobowiązań i grupie wierzytelności - ze wskazaniem ich przedmiotu, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania oraz stron wszczętego postępowania**

W dniu 15 czerwca 2015 roku spółce Tarczyński S.A. został doręczony pozew o zapłatę kwoty 19.460.006,65 złotych brutto wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania. Powodem jest spółka Przedsiębiorstwo Techniczno – Budowlane Nickel sp. z o.o. z siedzibą w Jelonku k/Poznań (dalej: PTB Nickel sp. z o.o.), pełniąca do dnia 14 lipca 2014 roku funkcję generalnego wykonawcy inwestycji polegającej na rozbudowie zakładów mięsnych Tarczyński SA w Ujeźdźcu Małym. Wedle treści pozwu, kwota nim objęta stanowi roszczenie o zapłatę wynagrodzenia na zasadzie art. 644 Kodeksu cywilnego na skutek odstąpienia przez Tarczyński SA od umowy z dnia 7 czerwca 2013 roku o generalne wykonawstwo inwestycji. Pozwem objęte jest również roszczenie alternatywne o zapłatę kwoty 13.843.673,80 złotych brutto tytułem wynagrodzenia za prace wykonane przez powoda w ramach inwestycji.

Zarząd Tarczyński S.A. uznaje roszczenie PTB Nickel sp. z o.o. za bezzasadne, w związku z czym w dniu 14 lipca 2015 roku Tarczyński S.A. złożyła odpowiedź na pozew wraz z pozwem wzajemnym. Tarczyński S.A. wnosi o oddalenie powództwa PTB Nickel sp. z o.o. w całości oraz o zasądzenie kwoty 5.420.332,26 złotych brutto wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania. Na kwotę objętą powództwem wzajemnym składają się roszczenia Tarczyński S.A. wynikające z odstąpienia przez Tarczyński S.A. od umowy z dnia 7 czerwca 2013 roku o generalne wykonawstwo inwestycji, tj.: roszczenie o zapłatę kary umownej za zwłokę w realizacji inwestycji, odszkodowanie z tytułu wadliwego wykonania robót, odszkodowanie z tytułu skierowania do Tarczyński S.A. roszczeń przez podwykonawców PTB Nickel sp. z o.o., odszkodowanie związane ze wzrostem kosztów realizacji inwestycji.

Pismem procesowym z dnia 19 sierpnia 2015 r. powód ograniczył pozew do żądania zapłaty kwoty 19.362.017,26 złotych brutto wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania, w pozostałym zakresie podtrzymując roszczenia pozwu oraz wnosząc o oddalenie powództwa wzajemnego w całości.

Zgodnie z umową z dnia 7 czerwca 2013 roku o generalne wykonawstwo inwestycji, spory z niej wynikające poddane zostały rozstrzygnięciu sądu arbitrażowego ad hoc w rozumieniu kodeksu postępowania cywilnego.

Do rozpoznania pozwu i pozwu wzajemnego powołany jest wobec tego sąd arbitrażowy ad hoc, który ukonstytuował się postanowieniem z dnia 14 maja 2015 roku w składzie: prof. dr hab. Łukasz Błaszczak, prof. dr hab. Feliks Zedler, dr Marcin Podleś. Skład Orzekający zwrócił się do Sądu Arbitrażowego przy Konfederacji Lewiatan o podjęcie funkcji administratora postępowania.

Pierwsza rozprawa, która odbyła się w dniu 25 sierpnia 2015 r. poświęcona została sprawom organizacyjnym oraz przedstawieniu stanowisk przez Strony.

Podczas drugiej rozprawy, która miała miejsce 16 października 2015 r., Sąd Arbitrażowy przystąpił do prowadzenia dowodu z zeznań świadków zgłoszonych przez powoda. Przesłuchanie świadków zgłoszonych przez powoda było kontynuowane podczas rozpraw, które odbyły się w dniach 14 grudnia 2015 r., 18 grudnia 2015 r., a świadków zgłoszonych przez pozwanego w dniach 15 stycznia 2016 r., 28 stycznia 2016 r. oraz 12 maja 2016 r.

Sąd Arbitrażowy dopuścił dowód z opinii zespołu biegłych z Politechniki Warszawskiej. Podczas posiedzenia w dniu 15 września 2017 r. przeprowadzone zostało wysłuchanie biegłych, autorów opinii. Podczas posiedzenia w dniu 23 marca 2018 r. Zespół Orzekający zakończył postępowanie i określił termin miesiąca na wydanie wyroku.

Poza wyżej opisanym, w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie od 31 grudnia 2017 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania Spółka Tarczyński S.A., jak również jednostki od niej zależne, nie były stroną w postępowaniu toczącym się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej spełniającym powyższe kryteria.

27. Wszelkie umowy zawarte między Emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie

Umowy zawarte między Emitentem a osobami zarządzającymi nie przewidują rekompensat w sytuacjach opisanych powyżej.

28. Informacje o znanych Emitentowi umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy

Emitentowi nie są znane umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

29. Informacje o nabyciu udziałów (akcji) własnych przez Spółkę, jednostki wchodzące w skład jej Grupy, a w szczególności celu ich nabycia, liczbie i wartości nominalnej, ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, cenie nabycia oraz cenie sprzedaży tych udziałów (akcji) w przypadku ich zbycia

W 2017 roku nie wystąpiły zdarzenia opisane powyżej.

30. W przypadku emisji papierów wartościowych w okresie objętym raportem - opis wykorzystania przez Emitenta wpływów z emisji do chwili sporządzenia sprawozdania z działalności

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie od 31 grudnia 2017 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania Spółka Tarczyński S.A. nie emitowała papierów wartościowych.

31. Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej Emitenta

Strategia wzrostu wartości Grupy Kapitałowej Tarczyński SA opiera się na koncentracji w podstawowym obszarze biznesowym, jaki stanowi produkcja wędlin klasy premium. Grupa zakłada umocnienie się na pozycji lidera w produkcji kabanosów. Grupa chce być także liderem rynkowym w dynamicznie rozwijającym się segmencie przekąsek mięsnych. Niezależnie, Grupa cały czas analizuje otoczenie rynkowe oraz prowadzi prace badawczo-rozwojowe, których celem jest zidentyfikowanie produktów i obszarów rynkowych, które mogą dać przewagę konkurencyjną Grupie oraz mogą stanowić o kierunku przyszłego jej wzrostu.

Strategia Grupy Tarczyński zakłada systematyczne podnoszenie konkurencyjności jakościowej i kosztowej przedsiębiorstwa, w relacji do czołowych polskich firm branży przetwórstwa mięsnego.

ROZDZIAŁ III: OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO PRZEZ TARCZYŃSKI S.A.

1. Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie Emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych Emitenta i Grupy Kapitałowej Emitenta oparty jest o zbiór instrukcji i procedur mających na celu zapewnić rzetelność informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych Spółki i Grupy, umożliwić terminowość w zakresie publikacji raportów okresowych oraz zapewnić bezpieczeństwo danych finansowych (danych poufnych). Elementami systemu kontroli wewnętrznej są m.in. procedury w zakresie przepływu i akceptacji dokumentów księgowych, instrukcja inwentaryzacyjna, Regulamin Obiegu Informacji Poufnych, system uprawnień w zakresie dostępu do stosowanych przez Grupę systemów informatycznych.

Nadzór nad przebiegiem procesu przygotowania sprawozdania finansowego sprawuje Dyrektor Finansowy.

Półroczne i roczne sprawozdania finansowe Spółki i Grupy Tarczyński podlegają weryfikacji przez niezależnego audytora.

Wybór niezależnego audytora należy do kompetencji Rady Nadzorczej Emitenta.

Dodatkowym elementem w procesie zarządzania ryzykiem w odniesieniu do sporządzania sprawozdań finansowych Spółki i Grupy jest bieżące śledzenie zmian prawnych (przepisów i regulacji) w zakresie wymogów sprawozdawczych.

2. Wskazanie:

- **zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny, lub**
- **zbioru zasad ładu korporacyjnego, na którego stosowanie Emitent mógł się zdecydować dobrowolnie oraz miejsce, gdzie tekst zbioru jest publicznie dostępny, lub**
- **wszelkich odpowiednich informacji dotyczących stosowanych przez Emitenta praktyk w zakresie ładu korporacyjnego, wykraczających poza wymogi przewidziane prawem krajowym wraz z przedstawieniem informacji o stosowanych przez niego praktykach w zakresie ładu korporacyjnego**

W 2017 roku Spółka i jej organy podlegały zasadom ładu korporacyjnego „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”, które zostały przyjęte przez Radę Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”) Uchwałą nr 26/1413/2015 z dnia 13 października 2015 r. (z późn. zm.) i weszły w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Tekst jednolity „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016” stanowi załącznik do ww. Uchwały i jest publicznie dostępny na stronie internetowej www.corp-gov.gpw.pl.

3. W zakresie w jakim Emitent odstąpił od postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent lub zbioru zasad ładu korporacyjnego, na którego Emitent mógł się zdecydować dobrowolnie, wskazanie tych postanowień oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia

Zarząd spółki Tarczyński S.A., doceniając rangę zasad ładu korporacyjnego dla zapewnienia przejrzystości stosunków wewnętrznych oraz relacji Emitenta z jego otoczeniem zewnętrznym, a w szczególności z obecnymi i przyszłymi akcjonariuszami Emitenta, wykonując obowiązek nałożony §29 pkt. 3 Regulaminu Giełdy informuje, że w 2017 roku przyjął i stosował wszystkie zasady ładu korporacyjnego określone w dokumencie "Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016" z wyłączeniem:

I.R.2. „Jeżeli spółka prowadzi działalność sponsoringową, charytatywną lub inną o zbliżonym charakterze, zamieszcza w rocznym sprawozdaniu z działalności informację na temat prowadzonej polityki w tym zakresie.”

Spółka nie prowadzi polityki działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze. Podejmowanie zadań w wyżej wymienionym zakresie jest każdorazowo przedmiotem indywidualnej decyzji Spółki.

I.Z.1.3. „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: schemat podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy członków zarządu, sporządzony zgodnie z zasadą II.Z.1.”

Tworzenie takiego schematu ograniczałoby członków zarządu w podejmowaniu decyzji. Nadto członkowie zarządu mają przypisywane zakresy zadań i nie można w tym aspekcie mylić odpowiedzialności ustawowej na gruncie kodeksu spółek handlowych i kodeksu cywilnego z tytułu zasiadania w organie z odpowiedzialnością zarządczą za powierzony obszar działań.

I.Z.1.9. „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: informacje na temat planowanej dywidendy oraz dywidendy wypłaconej przez spółkę w okresie ostatnich 5 lat obrotowych, zawierające dane na temat dnia dywidendy, terminów wypłat oraz wysokości dywidend - łącznie oraz w przeliczeniu na jedną akcję.”

Spółka jest na etapie dostosowania strony w zakresie umieszczenia wiadomości, w zakres których wchodzi informacje dotyczące dywidendy.

I.Z.1.10. „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: prognozy finansowe – jeżeli spółka podjęła decyzję o ich publikacji - opublikowane w okresie co najmniej ostatnich 5 lat, wraz z informacją o stopniu ich realizacji. ”

Spółka nie podjęła decyzji o publikacji prognoz finansowych.

I.Z.1.11. „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: informację o treści obowiązującej w spółce reguły dotyczącej zmieniania podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, bądź też o braku takiej reguły. ”

Spółka stosuje się do treści Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. Zgodnie z treścią art. 128. ww. Ustawy w Spółce działa komitet audytu. Członkowie komitetu audytu są powoływani przez radę nadzorczą spośród członków tego organu. Firmy audytorskie przeprowadzają badania zgodnie z polityką, procedurami i rozwiązaniami organizacyjnymi w firmie audytorskiej w sposób zgodny z ww. Ustawą.

I.Z.1.15. „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: informację zawierającą opis stosowanej przez spółkę polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów; opis powinien uwzględniać takie elementy polityki różnorodności, jak płeć, kierunek wykształcenia, wiek, doświadczenie zawodowe, a także wskazywać cele stosowanej polityki różnorodności i sposób jej realizacji w danym okresie sprawozdawczym; jeżeli spółka nie opracowała i nie realizuje polityki różnorodności, zamieszcza na swojej stronie internetowej wyjaśnienie takiej decyzji.”

Spółka nie wdrożyła do chwili obecnej niniejszej zasady albowiem wybór kadry zarządzającej i nadzorującej w Spółce dokonuje się zgodnie z obowiązującymi przepisami co zapewnia dobór kompetentnych osób na właściwe stanowiska.

I.Z.1.16. „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: informację na temat planowanej transmisji obrad walnego zgromadzenia - nie później niż w terminie 7 dni przed datą walnego zgromadzenia.”

Spółka nie zamierza stosować tej zasady z uwagi na ograniczenia i ryzyka techniczne oraz stosunkowo wysokie koszty wdrożenia. Spółka dotychczas nie prowadziła transmisji obrad walnego zgromadzenia; w przypadku, gdy Spółka zdecyduje o przygotowaniu transmisji obrad konkretnego walnego zgromadzenia, niezwłocznie opublikuje przedmiotową informację na swojej stronie internetowej.

I.Z.1.20. „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo.”

Spółka nie zamierza wdrażać tej zasady, ponieważ w ocenie Spółki wykonywanie obowiązków informacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności poprzez publikowanie stosownych raportów bieżących oraz zamieszczanie odpowiednich informacji na swojej stronie internetowej zapewnia akcjonariuszom dostęp do wszystkich istotnych informacji dotyczących walnych zgromadzeń. W przypadku, gdy Spółka zdecyduje o przygotowaniu takich zapisów przebiegu obrad konkretnego walnego zgromadzenia, niezwłocznie opublikuje przedmiotową informację na swojej stronie internetowej.

II.Z.1. „Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności spółki pomiędzy członków zarządu powinien być sformułowany w sposób jednoznaczny i przejrzysty, a schemat podziału dostępny na stronie internetowej spółki.”

Spółka nie tworzy tego rodzaju schematu ponieważ ograniczałby członków zarządu w podejmowaniu decyzji. Nadto członkowie mają przypisywane zakresy zadań i nie można w tym aspekcie mylić odpowiedzialności ustawowej na gruncie Kodeksu Spółek Handlowych i Kodeksu Cywilnego z tytułu zasiadania w organie z odpowiedzialnością zarządczą za powierzony obszar działalności.

II.Z.10.3. „Poza czynnościami wynikającymi z przepisów prawa raz w roku rada nadzorcza sporządza i przedstawia zwyczajnemu walnemu zgromadzeniu: ocenę sposobu wypełniania przez spółkę obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych.”

Spółka nie stosuje tej zasady, ale podjęła niezbędne czynności żeby wdrożyć tą zasadę.

IV.R.2. „Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:

- 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,
- 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.”

Spółka nie stosuje tej rekomendacji w całości. Z uwagi na strukturę akcjonariatu Spółki, Spółka nie zapewnia powszechnie dostępnej transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

IV.Z.2. „Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.”

Spółka nie stosuje niniejszej zasady. Z uwagi na strukturę akcjonariatu Spółki, Spółka nie zapewnia powszechnie dostępnej transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym. Zob. komentarz do IV.R.2

IV.Z.3. „Przedstawicielom mediów umożliwiona jest obecność na walnych zgromadzeniach.”

Spółka nie stosuje niniejszej zasady albowiem komunikuje się z przedstawicielami mediów a także dziennikarzami branżowymi bezpośrednio.

V.Z.6. „Spółka określa w regulacjach wewnętrznych kryteria i okoliczności, w których może dojść w spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia. Regulacje wewnętrzne spółki uwzględniają między innymi sposoby zapobiegania, identyfikacji i rozwiązywania konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia członka zarządu lub rady nadzorczej od udziału w rozpatrywaniu sprawy objętej lub zagrożonej konfliktem interesów.”

Spółka jest na etapie wdrażania odpowiednich regulacji.

VI.R.1. „Wynagrodzenie członków organów spółki i kluczowych menedżerów powinno wynikać z przyjętej polityki wynagrodzeń.”

Spółka nie stosuje niniejszej zasady ze względu na brak wypracowania jednolitej polityki wynagrodzeń.

VI.R.2. „Polityka wynagrodzeń powinna być ściśle powiązana ze strategią spółki, jej celami krótko- i długoterminowymi, długoterminowymi interesami i wynikami, a także powinna uwzględniać rozwiązania służące unikaniu dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn.”

Spółka nie stosuje niniejszej zasady ze względu na brak wypracowania jednolitej polityki wynagrodzeń.

VI.R.3. „Jeżeli w radzie nadzorczej funkcjonuje komitet do spraw wynagrodzeń, w zakresie jego funkcjonowania ma zastosowanie zasada II.Z.7.”

W Spółce nie powołano komitetu do spraw wynagrodzeń.

VI.Z.1. „Programy motywacyjne powinny być tak skonstruowane, by między innymi uzależniać poziom wynagrodzenia członków zarządu spółki i jej kluczowych menedżerów od rzeczywistej, długoterminowej sytuacji finansowej spółki oraz długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.”

Spółka nie stosuje tej zasady. Jednakże jeśli będzie tworzyć regulacje w przedmiocie programów motywacyjnych to z jej uwzględnieniem.

VI.Z.4. „Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń, zawierający co najmniej:

- 1) ogólną informację na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń,
- 2) informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, ze wskazaniem kluczowych parametrów ustalania zmiennych składników wynagrodzenia i zasad wypłaty odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze – oddzielnie dla spółki i każdej jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej,

- 3) informacje na temat przysługujących poszczególnym członkom zarządu i kluczowym menedżerom pozafinansowych składników wynagrodzenia,
- 4) wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń, lub informację o ich braku,
- 5) ocenę funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.”

Spółka nie stosuje niniejszej zasady ze względu na brak wypracowania jednolitej polityki wynagrodzeń. Należy jednak zauważyć, iż Spółka umieszcza w sprawozdaniu z działalności spółki ogólny wykaz wysokości wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej.

4. Opis polityki różnorodności stosowanej do organów administrujących, zarządzających i nadzorujących emitenta w odniesieniu do aspektów takich jak na przykład wiek, płeć lub wykształcenie i doświadczenie zawodowe, celów tej polityki różnorodności, sposobu jej realizacji oraz skutków w danym okresie sprawozdawczym

Spółka nie opracowała sformalizowanej polityki różnorodności w odniesieniu do władz Spółki oraz jej kluczowych menedżerów z uwagi na stabilny skład Zarządu. Jeśli zaś tylko istnieje możliwość stosowania zasad różnorodności – Spółka je wypełnia mimo braku ich sformalizowania. Przy wyborze władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów Spółka dąży, jeżeli to możliwe do zapewnienia wszechstronności i różnorodności szczególnie w obszarze płci, kierunków wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego. Decydującym aspektem są jednak przede wszystkim wysokie kwalifikacje oraz merytoryczne przygotowanie do pełnienia określonej funkcji.

Przykładem różnorodności w organie Spółki jest skład Rady Nadzorczej, gdzie zasiadają osoby o różnym doświadczeniu, wykształceniu i płci.

5. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu

W poniższej tabeli przedstawiono strukturę własności kapitału zakładowego Spółki, zgodnie z wiedzą Spółki, na dzień przekazania raportu rocznego za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku:

Tabela: Struktura akcjonariatu Tarczyński S.A. według stanu na dzień przekazania raportu za okres 12 miesięcy 2017 roku

	Ilość akcji	Udział w kapitale podstawowym	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZA
EJT Investment S.a.r.l.	4 346 936	38,31%	7 346 936	51,21%
EJT Sp. z o.o.	1 510 241	13,31%	1 510 241	10,53%
AVIVA OFE	1 491 783	13,15%	1 491 783	10,40%
Nationale-Nederlanden OFE (dawniej ING OFE)	1 000 000	8,81%	1 000 000	6,97%
Elżbieta Tarczyńska *	500 000	4,41%	500 000	3,49%
Jacek Tarczyński **	500 000	4,41%	500 000	3,49%
Pozostali	1 997 976	17,61%	1 997 976	13,93%
Razem	11 346 936	100,00%	14 346 936	100,00%

* Pani Elżbieta Tarczyńska posiada także, wspólnie z małżonkiem Jackiem Tarczyńskim, pośrednio, poprzez spółkę zależną EJT Investment Sarl z siedzibą w Luksemburgu (100% własności udziałów: 50% - Pani E. Tarczyńska, 50% - Pan J. Tarczyński) akcje Tarczyński S.A. w ilości 4.346.936,00 sztuk, stanowiące 38,31% udziału w kapitale Spółki oraz stanowiące 51,21% udziału w głosach na WZA Spółki oraz Pani Elżbieta Tarczyńska posiada także, wspólnie z małżonkiem Jackiem Tarczyńskim pośrednio, poprzez spółkę EJT sp. z o. o. z siedzibą w Ujeźdźcu Małym (w której 100% udziałów posiada EJT Investment Sarl) w ilości 1.510.241 sztuk stanowiące 13,31% udziału w kapitale Spółki oraz stanowiące 10,53% udziału w głosach na WZA. Spółki.

** Pan Jacek Tarczyński posiada także, wspólnie z małżonką Elżbietą Tarczyńską, pośrednio, poprzez spółkę zależną EJT Investment Sarl z siedzibą w Luksemburgu (100% własności udziałów: 50% - Pani E. Tarczyńska, 50% - Pan J. Tarczyński) akcje Tarczyński S.A. w ilości 4.346.936,00 sztuk, stanowiące 38,31% udziału w kapitale Spółki oraz stanowiące 51,21% udziału w głosach na WZA Spółki oraz Pan Jacek Tarczyński posiada także, wspólnie z małżonką Elżbietą Tarczyńską pośrednio, poprzez spółkę EJT sp. z o. o. z siedzibą w Ujeźdźcu Małym (w której 100% udziałów posiada EJT Investment Sarl) w ilości 1.510.241 sztuk stanowiące 13,31% udziału w kapitale Spółki oraz stanowiące 10,53% udziału w głosach na WZA. Spółki.

W poniższej tabeli przedstawiono strukturę własności kapitału zakładowego Spółki, zgodnie z wiedzą Spółki, na dzień 10 listopada 2017 roku, tj. na dzień przekazania raportu kwartalnego za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 roku.

Tabela: Struktura akcjonariatu Tarczyński S.A. według stanu na dzień 10 listopada 2017 roku

	Ilość akcji	Udział w kapitale podstawowym	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ
EJT Investment S.a.r.l.	4 346 936	38,31%	7 346 936	51,21%
AVIVA OFE	1 491 783	13,15%	1 491 783	10,40%
Nationale-Nederlanden OFE (dawniej ING OFE)	1 000 000	8,81%	1 000 000	6,97%
Elżbieta Tarczyńska *	500 000	4,41%	500 000	3,49%
Jacek Tarczyński **	500 000	4,41%	500 000	3,49%
Pozostali	3 508 217	30,92%	3 508 217	24,45%
Razem	11 346 936	100,00%	14 346 936	100,00%

* Pani Elżbieta Tarczyńska posiada także, wspólnie z małżonkiem Jackiem Tarczyńskim, pośrednio, poprzez spółkę zależną EJT Investment Sarl z siedzibą w Luksemburgu (100% własności udziałów: 50% - Pani E. Tarczyńska, 50% - Pan J. Tarczyński) akcje Tarczyński S.A. w ilości 4.346.936,00 sztuk, stanowiące 38,31% udziału w kapitale Spółki oraz stanowiące 51,21% udziału w głosach na WZ Spółki.

** Pan Jacek Tarczyński posiada także, wspólnie z małżonką Elżbietą Tarczyńską, pośrednio, poprzez spółkę zależną EJT Investment Sarl z siedzibą w Luksemburgu (100% własności udziałów: 50% - Pani E. Tarczyńska, 50% - Pan J. Tarczyński) akcje Tarczyński S.A. w ilości 4.346.936,00 sztuk, stanowiące 38,31% udziału w kapitale Spółki oraz stanowiące 51,21% udziału w głosach na WZ Spółki.

6. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

Statut Spółki nie przewiduje żadnych specjalnych uprawnień kontrolnych dla posiadaczy określonych papierów wartościowych (w tym akcji Tarczyński S.A.).

7. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych

Statut Emitenta nie przewiduje żadnych ograniczeń, co do wykonywania prawa głosu, ani też zapisów, zgodnie z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi byłyby oddzielone od posiadania papierów wartościowych.

8. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta

Statut Spółki nie przewiduje ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta. Wynikają one natomiast z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w tym Rozdziału 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, a także Działu VI ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi.

Poza powyższymi, nie występują inne ograniczenia w zakresie przenoszenia własności papierów wartościowych.

9. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Organizacja Zarządu

Zarząd Spółki składa się z 2 (dwóch) do 5 (pięciu) członków, powoływanych na wspólną pięcioletnią kadencję.

Zarząd Spółki jest powoływany i odwoływany przez Radę Nadzorczą, przy czym z wnioskami o określenie składu liczebnego Zarządu oraz powoływanie i odwoływanie członków Zarządu innych niż Prezes Zarządu występuje do Przewodniczącego Rady Nadzorczej Prezes Zarządu.

Rada Nadzorcza może odwołać Prezesa Zarządu większością 2/3 głosów, wyłącznie z ważnych powodów, którymi są w szczególności: skazanie prawomocnym wyrokiem karnym za przestępstwo umyślne albo chociażby za nieumyślne przestępstwo gospodarcze, działanie na szkodę Spółki, istotne naruszenie Statutu, nieprzestrzeganie ograniczeń, wynikających z uchwał Rady Nadzorczej lub uchwał Walnego Zgromadzenia.

Rada Nadzorcza może odwołać członków Zarządu innych niż Prezes Zarządu, wyłącznie na wniosek Prezesa Zarządu bezwzględną większością głosów, albo większością 2/3 głosów gdy zachodzi ważny powód do odwołania członka Zarządu, w rozumieniu zdania powyżej.

Zawieszenie w czynnościach Prezesa Zarządu lub innego członka Zarządu wymaga większości 2/3 głosów.

Mandat członka Zarządu powołanego w toku danej kadencji Zarządu, wygasa równocześnie z wygaśnięciem mandatów pozostałych członków Zarządu

Kompetencje Zarządu

Do składania oświadczeń woli w imieniu Spółki i podpisywania w imieniu Spółki upoważnieni są: Prezes Zarządu samodzielnie, dwaj członkowie Zarządu działający łącznie lub członek Zarządu działający łącznie z prokurentem.

Zarząd Spółki kieruje działalnością Spółki i reprezentuje ją na zewnątrz. W sprawach nieprzekraczających zwykłych czynności Spółki każdy z członków zarządu może prowadzić sprawy Spółki samodzielnie. W sprawach przekraczających zakres zwykłych czynności Spółki związanych z prowadzeniem jej przedsiębiorstwa konieczne jest podjęcie uchwały Zarządu.

Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu. Zakres praw i obowiązków Zarządu, a także tryb jego działania, określa regulamin Zarządu uchwalany przez Zarząd, a zatwierdzany przez Radę Nadzorczą.

W pozostałym zakresie poszczególni członkowie Zarządu są odpowiedzialni za samodzielne prowadzenie spraw Spółki wynikających z wewnętrznego podziału obowiązków i funkcji określonej decyzją Zarządu.

Szczegółowy tryb działania Zarządu określa Regulamin Zarządu.

Zarząd Spółki nie jest uprawniony do podejmowania decyzji o emisji i wykupie akcji.

10. Opis zasad zmiany statutu lub umowy spółki Emitenta

Zmiana Statutu Spółki należy do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia.

Jeżeli Kodeks spółek handlowych lub statut Spółki nie stanowią inaczej, uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością oddanych głosów (głosów „za” więcej niż głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”).

Istotna zmiana przedmiotu działalności Spółki wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością dwóch trzecich głosów w obecności osób reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego. Skuteczność tej uchwały nie jest uzależniona od wykupienia akcji akcjonariuszy, którzy nie zgadzają się na zmianę.

Zakazane jest przyznawanie głosu z akcji zastawnikowi albo użytkownikowi akcji.

11. Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu walnego zgromadzenia, jeżeli taki regulamin został uchwalony, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa

Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo zawarte w Statucie Spółki.

Statut Spółki dostępny jest pod adresem: www.grupatarczyński.pl.

Walne Zgromadzenia odbywają się zgodnie z poniższymi podstawowymi zasadami:

Walne Zgromadzenie odbywa się w siedzibie Spółki albo w Warszawie albo we Wrocławiu albo w Trzebnicy.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy, poza innymi sprawami określonymi w przepisach prawa oraz w innych postanowieniach Statutu: rozpatrzenie i zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem Zarządu z działalności Spółki za ubiegły rok obrotowy; udzielenie członkom organów Spółki absolutorium z wykonania przez nich obowiązków; podział zysku lub pokrycie straty; ustalanie dnia dywidendy;

zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego; emisja obligacji zamiennych na akcje lub z prawem pierwszeństwa oraz emisja warrantów subskrypcyjnych; powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej; uchwalanie regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia oraz regulaminu Rady Nadzorczej oraz uchwalanie zmian tych regulaminów; ustalanie zasad wynagradzania członków Rady Nadzorczej.

Nie jest wymagana zgoda Walnego Zgromadzenia na nabycie lub zbycie przez Spółkę nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości.

Członek Zarządu może być odwołany bądź zawieszony w czynnościach przez Walne Zgromadzenie w trybie art. 368 § 4 zdanie 2 kodeksu spółek handlowych wyłącznie z ważnych powodów, uchwałą zapadającą większością $\frac{3}{4}$ (trzech czwartych) głosów.

Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd.

Rada Nadzorcza ma prawo zwołania Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jeżeli Zarząd nie zwoła go w terminie, o którym mowa w art. 395 § 1 kodeksu spółek handlowych, jak również Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jeżeli jego zwołanie uzna za zasadne, a Zarząd nie zwoła Walnego Zgromadzenia w terminie dwóch tygodni od dnia zgłoszenia odpowiedniego żądania przez Radę Nadzorczą.

Prawo zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy przysługuje również akcjonariuszom reprezentującym co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów na Walnym Zgromadzeniu. Prawo określone w niniejszym ustępie nie narusza uprawnień akcjonariuszy do żądania zwołania Walnego Zgromadzenia przez Zarząd Spółki, określonych w art. 400 kodeksu spółek handlowych.

Obrady Walnego Zgromadzenia otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w razie jego nieobecności Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, bądź - w razie nieobecności zarówno Przewodniczącego, jak i Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej - Prezes Zarządu albo osoba wyznaczona przez Zarząd.

1. Do udziału w Walnym Zgromadzeniu uprawnieni są Akcjonariusze Spółki:

- 1) uprawnieni z akcji imiennych i świadectw tymczasowych oraz zastawnicy i użytkownicy, którym przysługuje prawo głosu, jeżeli zostali wpisani do księgi akcyjnej co najmniej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia,
- 2) uprawnieni z akcji na okaziciela, którzy co najmniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyli w Spółce:
 - a) dokumenty akcji na okaziciela, lub
 - b) zaświadczenia wydane na dowód złożenia akcji u notariusza, w banku lub firmie inwestycyjnej mających siedzibę lub oddział na terytorium Unii Europejskiej lub państwa będącego stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wskazanym w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia,
 - c) imienne świadectwa depozytowe wystawione przez podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych zgodnie z Ustawą o obrocie i przepisami wykonawczymi do niej.

2. Od dnia, w którym Spółka uzyskała status spółki publicznej, prawo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają osoby, będące Akcjonariuszami, na szesnaście dni przed Walnym Zgromadzeniem, z tym że:
 - 1) uprawnieni z akcji imiennych i świadectw tymczasowych oraz zastawnicy i użytkownicy, którym przysługuje prawo głosu, mają prawo do udziału w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są wpisani do księgi akcyjnej w Dniu Rejestracji Uczestnictwa,
 - 2) uprawnieni z akcji na okaziciela mających postać dokumentu oraz osoby składające zaświadczenie wydane na dowód złożenia dokumentu akcji u notariusza, w banku lub firmie inwestycyjnej mających siedzibę lub oddział na terytorium Unii Europejskiej lub państwa będącego stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wskazanym w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia, mają prawo do udziału w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli dokumenty akcji lub zaświadczenia wydane na dowód złożenia dokumentu akcji u wyżej wskazanych podmiotów zostaną złożone w Spółce nie później niż w Dniu Rejestracji Uczestnictwa i nie będą odebrane przed zakończeniem tego dnia.
 - 3) uprawnieni ze zdematerializowanych akcji na okaziciela spółki publicznej, którzy zgłosili, nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia i nie później niż w pierwszym dniu powszednim po Dniu Rejestracji Uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, do podmiotu prowadzącego rachunek papierów wartościowych żądanie wystawienia innego zaświadczenia o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, o których mowa dalej w pkt.6.
3. W przypadku, gdy Akcjonariusz jest osobą prawną lub jest reprezentowany przez pełnomocnika, uczestnictwo przedstawiciela Akcjonariusza wymaga udokumentowania prawa do działania w jego imieniu w sposób należyty. Oryginał pełnomocnictwa udzielonego na piśmie dołącza się do protokołu. Domniemywa się, iż dokument pisemny, potwierdzający prawo reprezentowania Akcjonariusza na Walnym Zgromadzeniu jest zgodny z prawem, chyba że jego autentyczność lub ważność *prima facie* budzi wątpliwości Zarządu Spółki (przy wpisywaniu na listę obecności) lub Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia. W przypadku, gdy Akcjonariuszem jest osoba prawna dokumentem niezbędnym do wykazania prawidłowości reprezentacji jest kopia aktualnego odpisu ze stosownego rejestru, w którym osoba prawna jest zarejestrowana.
4. Pełnomocnictwo do wykonywania prawa głosu może być, od dnia, w którym Spółka uzyskała status spółki publicznej, udzielone w postaci elektronicznej, z tym, że:
 - 1) Spółka zamieszcza na swojej stronie internetowej formularz pełnomocnictwa, który powinien być dokładnie wypełniony – Spółka ma prawo identyfikacji Akcjonariusza i pełnomocnika poprzez weryfikację danych personalnych i adresowych podanych przez Akcjonariusza w formularzu – działania te powinny być proporcjonalne do celu;
 - 2) skorzystanie przez Akcjonariusza z formularza nie jest obligatoryjne, lecz wystawione pełnomocnictwo musi zawierać co najmniej te elementy, które zawiera formularz;
 - 3) informacja o udzieleniu lub odwołaniu pełnomocnictwa wraz z pełnomocnictwem powinna być przesłana przez Akcjonariusza na Adres Korespondencyjny Spółki w terminie poprzedzającym zamknięcie listy uczestników Walnego Zgromadzenia, która jest sporządzana w dniu Walnego Zgromadzenia przed jego rozpoczęciem i musi poprzedzać wniosek pełnomocnika o wpis na listę uczestników;
 - 4) dla celów potwierdzenia autentyczności pełnomocnictwa zalecane jest przekazanie pełnomocnikowi przez Akcjonariusza wydrukowanej kopii informacji, o której mowa powyżej.
 - 5) wydruk pełnomocnictwa udzielonego w postaci elektronicznej załączany jest do listy obecności sporządzanej przed rozpoczęciem Walnego Zgromadzenia a następnie dołączany do notarialnego protokołu Walnego Zgromadzenia.
5. W przypadku wątpliwości co do prawidłowości udzielenia pełnomocnictwa Spółka powinna zapewnić pełnomocnikowi możliwość zapoznania się z dokumentami, które zostały przesłane na Adres Korespondencyjny Spółki przez Akcjonariusza udzielającego pełnomocnictwa.
6. Od dnia, w którym Spółka uzyskała status spółki publicznej na żądanie uprawnionego ze zdematerializowanych akcji na okaziciela Spółki zgłoszone nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia i nie później niż w pierwszym dniu powszednim po Dniu Rejestracji Uczestnictwa, podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych Akcjonariusza wystawia imienne zaświadczenie o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu.
7. Zarząd Spółki sporządza listę uprawnionych (zwaną dalej: „Lista Uprawnionych”) do udziału w Walnym Zgromadzeniu na podstawie:

- a) wykazu Akcjonariuszy uprawnionych z akcji na okaziciela (obejmującego także akcje na okaziciela mające postać dokumentu) udostępnionego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej nie później niż na tydzień przed datą Walnego Zgromadzenia;
 - b) wykazu uprawnionych z akcji imiennych i świadectw tymczasowych oraz zastawników i użytkowników, którzy byli wpisani do księgi akcyjnej w Dniu Rejestracji Uczestnictwa.
8. Lista Uprawnionych do udziału w Walnym Zgromadzeniu podpisana przez Zarząd, zawierająca nazwiska i imiona albo firmy (nazwy) uprawnionych, ich miejsce zamieszkania (siedzibę), liczbę, rodzaj i numery akcji oraz liczbę przysługujących im głosów, powinna być wyłożona w lokalu Zarządu przez trzy dni powszednie przed odbyciem Walnego Zgromadzenia. Osoba fizyczna może podać adres do doręczeń zamiast miejsca zamieszkania.
 9. Akcjonariusz może przeglądać Listę Uprawnionych w lokalu Zarządu oraz żądać jej odpisu za zwrotem kosztów jego sporządzenia.
 10. Od dnia, w którym Spółka uzyska status spółki publicznej Akcjonariusz może żądać przesłania mu Listy Uprawnionych nieodpłatnie pocztą elektroniczną, podając adres, na który lista powinna być wysłana.
 11. W przypadku zgłoszenia żądania, o którym mowa w ustępach 9 i 10 powyżej Spółka może żądać od Akcjonariusza dowodu potwierdzającego fakt bycia Akcjonariuszem – dowodem na tę okoliczność jest w szczególności fakt wpisania do księgi akcyjnej oraz świadectwo depozytowe nie starsze niż sporządzone w dniu zwołania Walnego Zgromadzenia, które mogą być przesłane w skanach .pdf pocztą elektroniczną na Adres Korespondencyjny Spółki.
 12. Na pół godziny przed rozpoczęciem obrad Walnego Zgromadzenia rozpoczyna się rejestrację uczestników Walnego Zgromadzenia poprzez podpisywanie przez Akcjonariuszy lub ich pełnomocników listy obecności (zwaną dalej: „Lista Obecności”), zawierającej spis Akcjonariuszy Spółki sporządzony w oparciu o Listę Uprawnionych z wymienieniem liczby przysługujących akcji, którą każdy z uprawnionych do udziału w Walnym Zgromadzeniu posiada i służących mu głosów.
 13. W przypadku, gdy Akcjonariusz nie jest wpisany na Listę Uprawnionych ale posiada imienne zaświadczenie o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wystawione przez podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych Akcjonariusza nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia i nie później niż w pierwszym dniu powszednim po Dniu Rejestracji Uczestnictwa, Spółka ma obowiązek dopuścić go do udziału w Walnym Zgromadzeniu.
 14. W przypadku, gdy Akcjonariusz jest wpisany na Listę Uprawnionych Spółka nie ma prawa żądania od niego imiennego zaświadczenia o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu.

12. Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego oraz opis działania organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących Emitenta oraz ich komitetów

Skład Zarządu

Skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiał się następująco:

- Jacek Tarczyński – Prezes Zarządu,
- Marek Piątkowski – Wiceprezes Zarządu,
- Radosław Chmurak – Wiceprezes Zarządu,

W okresie od 31 grudnia 2017 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu.

Zgodnie ze Statutem Spółki kadencja Zarządu jest wspólna i trwa 5 lat. Obecna kadencja Zarządu zakończy się w 2021 roku, przy czym mandaty członków Zarządu wygasną najpóźniej z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za rok 2020 (ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu – art. 369 § 4 Kodeksu spółek handlowych).

Organizacja Zarządu

Organizacja Zarządu została szczegółowo opisana w pkt. III.9.

Rada Nadzorcza

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiał się następująco:

- Edmund Bienkiewicz – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Elżbieta Tarczyńska – Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej,
- Krzysztof Wachowski – Członek Rady Nadzorczej,
- Tadeusz Trziszka – Członek Rady Nadzorczej,
- Piotr Łyskawa – Członek Rady Nadzorczej

W związku z wygaśnięciem mandatów członków Rady Nadzorczej na skutek zakończenia kadencji, w dniu 24 kwietnia 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki TARCZYŃSKI S.A. z siedzibą w Ujeźdźcu Małym Uchwałą nr 19 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki powołało Edmunda Bienkiewicza do Rady Nadzorczej Spółki na wspólną Kadencję Rady Nadzorczej w latach 2017-2019, Uchwałą nr 20 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki powołało Elżbietę Tarczyńską do Rady Nadzorczej Spółki na wspólną Kadencję Rady Nadzorczej w latach 2017-2019, Uchwałą nr 21 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki powołało Piotra Łyskawę do Rady Nadzorczej Spółki na wspólną Kadencję Rady Nadzorczej w latach 2017-2019, Uchwałą nr 22 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki powołało Krzysztofa Wachowskiego do Rady Nadzorczej Spółki na wspólną Kadencję Rady Nadzorczej w latach 2017-2019 i Uchwałą nr 23 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki powołało Tadeusza Trziszkę do Rady Nadzorczej Spółki na wspólną Kadencję Rady Nadzorczej w latach 2017-2019.

Uchwałą nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Tarczyński S.A z dnia 15 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powołało na członka Rady Nadzorczej Andrzeja Soldek. Uchwała weszła w życie z chwilą wpisu do rejestru przez sąd rejestrowy właściwy dla Spółki zmiany Statutu Spółki uchwalonej uchwałą nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 15 stycznia 2018 r. Na dzień publikacji raportu uchwała weszła w życie.

Zgodnie ze Statutem Spółki kadencja Rady Nadzorczej jest wspólna i trwa 3 lata. Obecna kadencja Rady Nadzorczej zakończy się w 2020 roku, przy czym mandaty członków Rady Nadzorczej wygasną najpóźniej z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za rok 2019 (ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej - art. 369 § 4 w związku z art. 386 § 2 Kodeksu spółek handlowych).

Organizacja Rady Nadzorczej

1. Rada podejmuje decyzje w formie uchwał.
2. Każda kolejna uchwała Rady oznaczona jest numerem łamanym przez rok kalendarzowy oraz datą.
3. Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje Przewodniczący Rady w miarę potrzeb, lecz nie rzadziej niż trzy razy w ciągu roku obrotowego. Zarząd Spółki lub członek Rady Nadzorczej mogą wystąpić do Przewodniczącego Rady z wnioskiem o zwołanie posiedzenia Rady, z jednoczesnym podaniem proponowanego porządku obrad posiedzenia. Przewodniczący Rady Nadzorczej jest obowiązany do zwołania takiego posiedzenia w ciągu dwóch tygodni od dnia złożenia wniosku.
4. Rada Nadzorcza jest zdolna do podejmowania uchwał, jeżeli na posiedzenie Rady zostali zaproszeni wszyscy jej członkowie przynajmniej na 14 dni przed terminem posiedzenia i w posiedzeniu bądź w głosowaniu pisemnym albo za pośrednictwem środków telekomunikacyjnych uczestniczy co najmniej 3 (trzech) członków Rady. Zaproszenie na posiedzenie Rady, obejmujące proponowany porządek obrad oraz datę, godzinę i miejsce posiedzenia, przygotowuje w formie pisemnej i rozsyła przesyłką poleconą wszystkim członkom Rady Przewodniczący Rady Nadzorczej albo członek Rady Nadzorczej bądź Zarząd zwołujący posiedzenie po myśli art. 389 § 2 kodeksu spółek handlowych. Zaproszenie może być wysłane zamiast przesyłki poleconej pocztą elektroniczną, jeżeli

członek Rady Nadzorczej wyraził na to uprzednio zgodę na piśmie, podając adres, na który zaproszenie ma być wysłane.

5. Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał Rady oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej, z zastrzeżeniem art. 388 § 2 i 4 kodeksu spółek handlowych.
6. Z zastrzeżeniem art. 388 § 2 i 4 kodeksu spółek handlowych Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie obiegowym pisemnym (kurenda) bez wyznaczenia posiedzenia. Za datę podjęcia uchwały uważa się wówczas datę otrzymania przez Przewodniczącego Rady uchwały podpisanej przez wszystkich członków Rady Nadzorczej biorących udział w głosowaniu wraz z zaznaczeniem, czy dany członek Rady głosuje za, przeciw, czy też wstrzymuje się od głosu. Przewodniczący Rady rozsyła wszystkim członkom Rady projekt uchwały przesyłką poleconą albo pocztą elektroniczną (jeżeli członek Rady wyraził na to uprzednio zgodę na piśmie) wraz z informacją, że będzie oczekiwał na odesłanie podpisanej uchwały w ciągu 14-tu dni od daty rozesłania projektu uchwały, pod rygorem uznania, że członek Rady, który nie odesłał podpisanej uchwały w tym terminie, nie bierze udziału w głosowaniu. Potwierdzeniem podjętej uchwały są dokumenty podpisanych w trybie obiegowym uchwał.
7. Z zastrzeżeniem art. 388 § 4 kodeksu spółek handlowych, Rada Nadzorcza może także podejmować uchwały bez wyznaczenia posiedzenia przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość (środków telekomunikacyjnych - telefon, fax, telekonferencja, poczta elektroniczna, itp. środki techniczne), jeżeli jest to uzasadnione koniecznością pilnego podjęcia uchwały. Uchwała w powyższym trybie jest podejmowana w ten sposób, że Przewodniczący Rady komunikuje się po kolei bądź jednocześnie (telekonferencja) z wszystkimi pozostałymi członkami Rady i przedstawia im projekt uchwały, a następnie oczekuje na oddanie przez poszczególnych członków Rady głosu w sprawie uchwały za pośrednictwem ustalonego środka telekomunikacyjnego przez wskazany okres czasu, który nie może być krótszy niż 30 minut, licząc od momentu przedstawienia danemu członkowi Rady treści projektu uchwały; nie oddanie głosu w wyznaczonym okresie czasu jest jednoznaczne z brakiem udziału danego członka Rady w podejmowaniu uchwały. Z przebiegu głosowania w powyżej opisanym trybie Przewodniczący Rady sporządza protokół, który podpisują biorący udział w głosowaniu członkowie Rady na najbliższym posiedzeniu.
8. Uchwała Rady Nadzorczej podjęta w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały, z tym, że w przypadku trybu podejmowania uchwały przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, sprzeciw chociażby jednego członka Rady Nadzorczej co do takiego trybu podjęcia uchwały powoduje konieczność zwołania posiedzenia celem podjęcia uchwały.
9. Uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością głosów członków Rady. W razie równości głosów decyduje głos Przewodniczącego Rady. Uchwały Rady zapadają w głosowaniach jawnych.
10. W przypadku nieobecności Przewodniczącego Rady Nadzorczej wszystkie kompetencje Przewodniczącego wykonuje Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, za wyjątkiem kompetencji, o której mowa w ust. 9 zdanie 2 powyżej.
11. Posiedzenia Rady odbywają się w siedzibie Spółki lub w innym miejscu wyznaczonym przez osobę odpowiedzialną za zwołanie posiedzenia Rady. W posiedzeniach Rady Nadzorczej uczestniczy Zarząd Spółki bądź Prezes Zarządu, za wyjątkiem punktów porządku obrad, dotyczących spraw osobowych Członków Zarządu, chyba że Rada zdecyduje wyjątkowo inaczej.
12. W posiedzeniu Rady Nadzorczej mogą również brać udział inne osoby zaproszone przez Radę, Przewodniczącego Rady lub przez Zarząd. Rada Nadzorcza, na wniosek Przewodniczącego lub Prezesa Zarządu, decyduje o zakresie udziału w posiedzeniu Rady Nadzorczej innych zaproszonych osób.
13. Rada Nadzorcza składa się z trzech członków powoływanych i odwoływanych przez Walne Zgromadzenie na wspólną trzyletnią kadencję. Tak długo, jak długo akcje Spółki są wprowadzone do obrotu na rynku regulowanym, Rada Nadzorcza składa się z od pięciu do sześciu członków. Liczbę członków Rady Nadzorczej danej kadencji ustala każdorazowo Walne Zgromadzenie. Walne Zgromadzenie może uchwałą zmienić ilość członków Rady Nadzorczej w trakcie kadencji, jednakże wyłącznie w związku z dokonywaniem zmian w składzie Rady Nadzorczej w toku kadencji.

14. Zasady powoływania członków Rady Nadzorczej w przypadku wprowadzenia akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym określa § 13 Statutu Spółki.
15. Na pierwszym posiedzeniu nowo wybrana Rada Nadzorcza wybiera spośród swych członków Przewodniczącego oraz Wiceprzewodniczącego Rady oraz może wybrać Sekretarza Rady Nadzorczej. Przewodniczący, Wiceprzewodniczący i Sekretarz mogą być w każdej chwili odwołani uchwałą Rady Nadzorczej z pełnienia funkcji co nie powoduje utraty mandatu członka Rady Nadzorczej. Pierwsze posiedzenie nowo powołanej po odwołaniu poprzedniej Rady Nadzorczej zwołuje niezwłocznie po jej powołaniu Przewodniczący Rady Nadzorczej ubiegłej kadencji oraz przewodniczy na jej posiedzeniu do chwili ukonstytuowania się nowej Rady Nadzorczej. Jeżeli z jakichkolwiek powodów Przewodniczący Rady Nadzorczej poprzedniej kadencji nie zwoła pierwszego posiedzenia nowo wybranej Rady w ciągu 7 (siedmiu) dni od dnia jej powołania, pierwsze posiedzenie nowo wybranej Rady Nadzorczej zwołać może każdy jej członek. Na tak zwołanym posiedzeniu do chwili ukonstytuowania się Rady Nadzorczej przewodniczy najstarszy wiekiem członek Rady Nadzorczej. Od chwili ukonstytuowania się nowej Rady Nadzorczej, Przewodniczący Rady prowadzi jej posiedzenia; w razie jego nieobecności uprawnienie to przechodzi na Wiceprzewodniczącego Rady.
16. Jeżeli mandat członka Rady Nadzorczej wygasa w toku kadencji Rada Nadzorcza działa nadal w składzie uszczuplonym do czasu powołania nowego członka Rady (nowych członków Rady) przez Walne Zgromadzenie, z tymże w tym okresie Rada Nadzorcza nie może podejmować ważnych uchwał.
17. Każdy członek Rady Nadzorczej może zostać powołany na dalsze kadencje.
18. Członkowie Rady Nadzorczej mogą być w każdej chwili odwołani przez Walne Zgromadzenie, z zastrzeżeniem § 13 ust. 1 oraz § 13 ust. 4 Statutu.

Komitety

Rada Nadzorcza może tworzyć w obrębie składu Rady komitety i komisje, w tym w szczególności Komitet Audytu oraz Komisję ds. Nominacji oraz Komisję Rewizyjną.

W zakresie zadań i funkcjonowania komitetów, działających w Radzie Nadzorczej, Spółka będzie stosować m.in Załącznik nr 1 do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów nie wykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) (2005/162/WE) oraz Ustawę o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z dnia 11 maja 2017 roku.

Uchwałą nr 183/01/2017 z dnia 20 stycznia 2017 roku Rada Nadzorcza w miejsce Pana Marka Piątkowskiego powołała do składu Komitet Audytu Pana Krzysztofa Wachowskiego. Uchwałą nr 201/05/2017 z dnia 26 maja 2017 r. Rada Nadzorcza powołała spośród członków Rady Nadzorczej do składu Komitet Audytu Pana Piotra Łyskawę, Pana Tadeusza Trziszkę i Pana Krzysztofa Wachowskiego. Obecnie Komitet Audytu składa się z 3 członków Rady Nadzorczej. W skład Komitetu Audytu wchodzi osoby wybrane spośród członków Rady Nadzorczej:

1. Piotr Łyskawa – Przewodniczący Komitetu Audytu;
2. Tadeusz Trziszka – Zastępca Przewodniczącego Komitetu Audytu
3. Krzysztof Wachowski – Sekretarz Komitetu Audytu.

Osobą spełniającą warunki niezależności i posiadającą kwalifikacje w zakresie rachunkowości i finansów jest Pan Piotr Łyskawa.

Osobą spełniającą warunki niezależności i posiadającą wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa jest Pan Tadeusz Trziszka.

Do zadań Komitetu Audytu w szczególności należy:

- Monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej;
- Monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem;
- Monitorowania wykonania czynności rewizji finansowej;
- Rekomendowanie Radzie Nadzorczej wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

ROZDZIAŁ IV: OŚWIADCZENIE GRUPY KAPITAŁOWEJ TARCZYŃSKI S.A. NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH ZA ROK 2017

Poniżej przedstawiamy **Oświadczenie Grupy Kapitałowej Tarczyński S.A. na temat informacji niefinansowych za 2017 rok** (dalej: Oświadczenie), stanowiące wyodrębnioną część Sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej Tarczyński S.A. za rok 2017 i obejmujące informacje niefinansowe, dotyczące Grupy Kapitałowej Tarczyński S.A. (dalej: Grupa Tarczyński, GK Tarczyński, Grupa), za okres od 1.01.2017 roku do 31.12.2017 roku. Oświadczenie zostało sporządzone w oparciu o własne zasady, uwzględniające przepisy Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące sprawozdawczości w zakresie informacji niefinansowych oraz standardy krajowe SIN i międzynarodowe GRI.

1. Informacje ogólne

Wybór i opis polityk, a także zaprezentowanych w oświadczeniu wskaźników efektywności, zostały dokonane w oparciu o kryterium istotności, przy uwzględnieniu czynników wewnętrznych i zewnętrznych dotyczących działalności Grupy Kapitałowej Tarczyński S.A. (dalej: Grupa, Grupa Kapitałowa). Głównymi czynnikami branżowymi pod uwagę w trakcie oceny istotności były: branża, w której działa Grupa, jej profil działalności oraz otoczenie rynkowe, zakres oddziaływania na społeczność lokalną i środowisko naturalne oraz oczekiwania zidentyfikowanych interesariuszy. Dane przedstawione w Oświadczeniu będą weryfikowane i aktualizowane w rocznych okresach sprawozdawczych i regularnie publikowane wraz z raportami rocznymi za kolejne lata obrotowe.

Wszystkie opisy polityk i wskaźniki w Oświadczeniu zostały opracowane z uwzględnieniem danych pochodzących z Tarczyński S.A. będącej spółką matką w Grupie Kapitałowej (dalej Spółka) oraz niżej wskazanych jednostek zależnych.

2. Opis Grupy i jej modelu biznesowego:

Grupa Tarczyński S.A.

Grupa Kapitałowa składa się z jednostki dominującej – spółki Tarczyński S.A. oraz spółek zależnych:

- Tarczyński Marketing Sp. z o.o, której podstawowym zadaniem jest obsługa Tarczyński S.A. w zakresie marketingu i promocji,
- Tarczyński Deutschland GmbH, której celem jest świadczenie na rzecz Tarczyński SA usług sprzedaży i dystrybucji produktów na terenie Niemiec i Austrii.

Model biznesowy Grupy Tarczyński koncentruje się na przetwórstwie mięsa wieprzowego i drobiowego oraz sprzedaży i dystrybucji wytwarzanych wyrobów mięsno-wędliniarskich m.in. do sklepów detalicznych, hurtowni oraz sieci handlowych. Grupa produkuje ok. 350 wyrobów mięsno-wędliniarskich, nie prowadząc przy tym chowu trzody chlewnej dla potrzeb własnych ani też uboju.

Strategia wzrostu wartości Grupy Tarczyński opiera się na koncentracji w podstawowym obszarze biznesowym, jaki stanowi produkcja wędlin klasy premium. Grupa zakłada umocnienie się na pozycji lidera w produkcji kabanosów. Grupa zakłada ciągły rozwój i optymalizację portfela produktów, mając na względzie zmieniające się oczekiwania i preferencje konsumentów. Rozwój produktowy będzie oparty o badania i wdrożenia realizowane przede wszystkim własnymi siłami działu badawczo-rozwojowego. Strategia Grupy Tarczyński zakłada systematyczne podnoszenie konkurencyjności jakościowej i kosztowej przedsiębiorstwa, w relacji do czołowych polskich firm branży przetwórstwa mięsnego.

Produkcja wędlin odbywa się w trzech wyspecjalizowanych zakładach:

- w Ujeźdźcu Małym, gdzie produkowane są głównie wędliny suche,
- w Sławie, gdzie produkowane są przede wszystkim klasyczne wyroby wędliniarskie,
- w Bielsku-Białej, którego produkcja obejmuje przede wszystkim szynki.

Zakłady należące do Grupy są na bieżąco modernizowane i rozbudowywane w celu podnoszenia jakości produktów oraz zaspokajanie potrzeb klientów i partnerów biznesowych.

Oferta i podstawowe produkty

Starając się sprostać zmieniającym się gustom i preferencjom konsumenckim klientów, Spółka dominująca Tarczyński S.A. w ramach każdej z oferowanych marek systematycznie wprowadza do swojej oferty nowe linie produktowe, praktyczne opakowania oraz zróżnicowane gramatury.

Grupa realizuje stale uzupełniany (w cyklu kwartalnym) kroczący plan wdrożeń nowych rodzajów produktów. W ramach tego planu w 2017 roku Grupa wprowadziła do swej oferty wiele nowych produktów, które obejmowały różnego rodzaju kabanosy, wędzonki i inne. W ubiegłym roku Grupa uruchomiła produkcję nowego produktu z segmentu przekąsek – kabanosa w bułce.

Rynek

Grupa Tarczyński stale współpracuje z wiodącymi na rynku polskim hipermarketami, supermarketami, dyskontami, hurtownikami i sieciami sklepów detalicznych. Sprzedaż produktów Grupy odbywa się poprzez tradycyjny i nowoczesny kanał dystrybucji. Produkty Grupy są sprzedawane na obszarze całej Polski. Od kilku lat największym odbiorcą Grupy na terenie Polski jest sieć Lidl Polska Sklepy Spożywcze Sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w Jankowicach k. Poznania.

Grupa Tarczyński realizuje również sprzedaż eksportową zarówno pod marką Tarczyński, jak i marką SnackIT. Grupa eksportuje swoje produkty głównie na rynki Europy Zachodniej: Niemcy, Anglia i Holandia, ale również kraje nadbałtyckie takie jak Litwa i Łotwa. Na obszarze Europy Środkowo-Wschodniej i na rynku ogólnoeuropejskim Grupa współpracuje z takimi sieciami jak Sainsbury, Asda czy Carrefour.

3. Zagadnienia społeczne i pracownicze

Polityka kadrowa

Zagadnienia pracownicze i społeczne są dla Grupy Tarczyński jednymi z podstawowych czynników pozafinansowych, gwarantujących jej prawidłowy i stabilny rozwój. Obecnie priorytetem Grupy w powyższym zakresie jest zapewnienie pracownikom stabilnego zatrudnienia oraz umożliwienie im rozwoju poprzez wyszukiwanie talentów wewnątrz firmy jak i pozyskiwanie najlepszych pracowników z rynku. Biorąc pod uwagę warunki zatrudnienia, Grupa skupia się obecnie na dwóch podstawowych aspektach tego zagadnienia tj. zatrudnianiu pracowników w oparciu o umowę o pracę oraz zachowaniu rynkowego poziomu płac dla pracowników Grupy. W tym celu Grupa korzysta ze wsparcia wyselekcjonowanych agencji pracy oraz monitoruje rynek korzystając z dostępnych raportów płacowych.

Grupa Tarczyński jest największym lokalnym pracodawcą aktywnie angażującym się w działalność społeczną, tak istotną dla społeczności lokalnej do której należą w dużej mierze pracownicy Grupy oraz ich rodziny. Pracownicy Grupy pochodzą głównie z okolic jej siedziby tj. gmin: Cieszków, Długoleka, Jutrosin, Krośnice, Miejska Górka, Milicz, Pakosław, Prusice, Trzebnica, Wisznia Mała, Wrocław oraz Żmigród. Mając świadomość utrudnień komunikacyjnych, Grupa wychodzi naprzeciw potrzebom swoich pracowników organizując transport z mniejszych miejscowości i wsi, które zamieszkują.

Tabela: Zatrudnienie w Grupie na podstawie umów o pracę i umów cywilnoprawnych w 2017 r., z podziałem na kobiety i mężczyzn

Wyszczególnienie	Na umowach o pracę		Na umowach cywilnoprawnych	
	Kobiet	Mężczyzn	Kobiet	Mężczyzn
Całkowita liczba zatrudnionych	608	569	7	4

Polityki dotyczące kwestii pracowniczych w Grupie, zawarte są w Regulaminie Pracy, Kodeksie Etycznym, Polityce Handlu Etycznego oraz Instrukcji Zintegrowanego Systemy Zarządzania. Zgodnie z treścią powyższych dokumentów, Grupa Tarczyński jako pracodawca zobowiązuje się m.in. do zapewnienia jej pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, terminowego i prawidłowego naliczania wynagrodzeń, umożliwiania podnoszenia kwalifikacji zawodowych, sprawiedliwej i obiektywnej oceny pracowników oraz ich równego traktowania.

W związku z treścią powyższych dokumentów oraz faktyczną zróżnicowaną strukturą zatrudnienia pod względem: wieku, płci, stażu zatrudnienia czy kraju pochodzenia, Grupa nie wprowadza w swoich dokumentach wewnętrznych docelowych parytetów w powyższym zakresie. Podczas procesu rekrutacji Grupa skupia się na indywidualnych kompetencjach kandydata oraz umiejętnościach niezbędnych do pracy na danym stanowisku i w naturalny sposób spełnia założenia dotyczące równego traktowania pod względem płci, wieku, rasy czy prywatnych poglądów jakie reprezentuje kandydat.

Tabela: Pracownicy w podziale na płeć i pełnione w Grupie funkcje

Pracownicy operacyjni		Pracownicy administracji		W tym Pracownicy na stanowiskach kierowniczych	
Kobiet	Mężczyzn	Kobiet	Mężczyzn	Kobiet	Mężczyzn
384	336	224	233	33	48

Spółka w 2017 r. zatrudniała 50 osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności. Jednym z udogodnień oferowanym przez Grupę jest przydzielony im dodatkowy urlop w wysokości 5 dni roboczych rocznie.

Polityka kadrowa Grupy jest zintegrowana z polityką zarządzania gospodarczego i finansowego. Grupa stale monitoruje i uzupełnia stan kadry, dostosowując go do jej bieżących potrzeb produkcyjnych i logistycznych.

Tabela: Pracownicy nowo zatrudnieni i pracownicy, którzy odeszli w raportowanym okresie

Liczba pracowników przyjętych w 2017 roku							
Ogółem		W wieku do 30 lat		W przedziale 30-50 lat		W wieku powyżej 50 lat	
Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
215	290	106	142	89	124	20	24
Liczba odejść pracowników w 2017 roku							
Ogółem		W wieku do 30 lat		W przedziale 30-50 lat		W wieku powyżej 50 lat	
Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
296	301	132	122	120	140	44	39

W celu uniknięcia zjawiska luki pokoleniowej, Grupa podejmuje działania prewencyjne w tym kierunku poprzez organizowanie programów stażowych i współpracę z lokalnymi szkołami zawodowymi z Milicza, Trzebnicy i Krotoszyrna. W ramach praktyk uczniowskich spółka zatrudnia młodych pracowników do przyuczenia zawodowego.

Szkolenia i rozwój

Grupa prowadzi również 2 programy stażowe, we współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu oraz Politechniką Wrocławską, oferujące dwie ścieżki rozwojowe, przygotowujące do pracy Technologa lub Kierownika Zmiany Produkcyjnej. Programy dedykowane są do absolwentów kierunków związanych z żywnością oraz zarządzaniem. Oba programy trwają siedem miesięcy i mają charakter praktycznego przygotowania do samodzielnej pracy. W ramach prowadzonych projektów około 80% stażystów i praktykantów pozostaje w strukturach firmy, obejmując po zakończeniu stażu stanowiska w kierunku, którym odbyli przygotowanie.

Tabela: Liczba stażystów/praktykantów w Grupie w 2017 r. w podziale na staże i praktyki płatne i bezpłatne

Całkowita liczba stażystów i praktykantów	Stáže/Praktyki	
	Płatne	Bezpłatne
74	68	6

Grupa wspiera rozwój zawodowy i intelektualny swoich pracowników i zachęca ich do podnoszenia kwalifikacji. Grupa na bieżąco analizuje potrzeby kadrowe pod kątem luk kompetencyjnych i potencjalnego rozwoju talentów, dzięki czemu ma możliwość swobodnie i precyzyjnie podejmować decyzje dotyczące rozwoju personelu. Decyzje dotyczące wyboru konkretnych kierunków studiów dla pracowników, czy tematyki szkoleń i kursów, są podejmowane na bieżąco, a długoterminowe plany szkoleniowe wynikają z przeprowadzonego w poprzednich latach badania satysfakcji pracowniczej oraz analizy luki kompetencyjnej kadry. Mając pełną świadomość znaczenia dobrze wyszkolonego i umotywowanego personelu, Grupa opracowała plan szkoleń dla pracowników, który w założeniu ma umożliwić maksymalnie wykorzystanie ich potencjału w odniesieniu do krótko i długoterminowych celów organizacji. Inicjatywami kierowanymi do pracowników, w ramach umożliwienia im rozwoju są: zewnętrzne i wewnętrzne szkolenia, dofinansowania nauki na studiach i studiach podyplomowych oraz kursy zawodowe i warsztaty. W roku 2017 w Grupie oprócz szkoleń obligatoryjnych, zorganizowano 9 szkoleń, w których brało udział 199 pracowników.

Tabela: Liczba planowanych i zrealizowanych szkoleń obligatoryjnych (poza BHP) oraz liczba przeszkolonych pracowników Grupy w raportowanym okresie

Liczba szkoleń	plan	realizacja	plan/realizacja
		46	46
Liczba przeszkolonych pracowników	plan	realizacja	plan/realizacja
		501	501

Tabela: Średnia liczba godzin szkoleniowych odbytych przez pracowników organizacji w 2017 r w podziale na płeć

Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadających na pracownika ogółem:	kobiety	mężczyźni
	20 h	13.040 h

Oprócz możliwości korzystania ze szkoleń, pracownicy korzystają ze wspomnianych już dopłat do studiów. Pracownicy mają możliwość korzystania z powyższych dofinansowań z inicjatywy własnej lub przełożonego. Stopień dofinansowania uzależniony jest od długoterminowych planów rozwoju kadry pracowniczej oraz poziomu umiejętności i kompetencji pracownika. Dofinansowanie ze strony firmy wynosi od 80% do 100% całościowego kosztu kształcenia.

Ogólnie w 2017 r. Grupa dokonała 41 wpłat w ramach dofinansowań na studia wyższe na łączną kwotę ok. 80 000 zł. W 2017 r. studia ukończyło 7 pracowników, natomiast 23 było w trakcie edukacji. W tym samym roku rozpoczęło studia i skorzystało z dopłat kolejnych 10 pracowników Grupy.

Pracownicy otrzymujący dofinansowanie kształcą się na renomowanych uniwersytetach na kierunkach takich jak m.in. Zarządzanie jakością w przedsiębiorstwie, Master of Business Administration (MBA), Automatyka i Robotyka czy Lean Management.

Bezpieczeństwo i higiena pracy

Jedną z deklaracji przyjętą przez Grupę w podstawowych dokumentach korporacyjnych jest zapewnienie jej pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Grupa od początku swej działalności wprowadza rozwiązania zmierzające do osiągnięcia tego celu m.in. poprzez przyjęcie i wdrożenie systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. W ramach powyższej procedury Grupa prowadzi identyfikację zagrożeń występujących w środowisku pracy i zagrożeń związanych ze

sposobem jej wykonywania, podejmuje również działania, które te zagrożenia wyeliminują bądź ograniczą do stopnia akceptowalnego dla zdrowia pracowników.

Podstawowymi procedurami regulującymi tematykę BHP w Grupie są: „Zarządzanie środowiskiem pracy” określająca zasady postępowania w zakresie identyfikacji środowiska pracy i zarządzania nim. Procedura dotyczy wszystkich pracowników organizacji i określa częstotliwość przeprowadza przeglądu stanowisk pracy, pomieszczeń i otoczenia pod względem przestrzegania przepisów BHP, ppoż. i czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy; „Zarządzanie ryzykiem zawodowym”, określająca odpowiedzialność i uprawnienia oraz sposób postępowania w zakresie identyfikacji zagrożeń i oceny związanego z nimi ryzyka zawodowego. Ma ona na celu sprawdzenie czy występujące na stanowiskach pracy zagrożenia są zidentyfikowane i czy jest znane związane z nim ryzyko zawodowe. Ustala również priorytety działań zmierzających do eliminowania lub ograniczenia tych zagrożeń; „Gotowość reagowania na wypadki przy pracy” określająca odpowiedzialność i uprawnienia osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo pracowników oraz sposoby postępowania w zakresie badania przyczyn wypadków przy pracy, chorób zawodowych i zdarzeń potencjalnie wypadkowych. Procedura dotyczy wszystkich pracowników w zakresie stosowania działań w celu uniknięcia powtórnego wystąpienia wypadku przy pracy, choroby zawodowej i zdarzenia potencjalnie wypadkowego.

Stalej poprawie warunków bezpieczeństwa i higieny pracy służą m.in. działania edukacyjne prowadzone wśród nowo przyjętych pracowników. Od chwili rozpoczęcia pracy, każdy nowozatrudniony pracownik otrzymuje informator pt. „książka bezpieczeństwa i higieny pracy” oraz dostęp do dokumentów informacyjnych służb BHP w formie elektronicznej. Oprócz działań edukacyjnych Grupa przywiązuje również bardzo dużą wagę do minimalizacji zagrożeń w miejscu pracy, poprzez odpowiedni dobór maszyn i urządzeń stosowanych w procesach produkcyjnych, szczególnie tam gdzie nie ma możliwości całkowitej eliminacji zagrożenia np. w miejscu lokalizacji instalacji amoniakalnej. Pomieszczenie z instalacją wyposażono w wentylację awaryjną, system detekcji, a pracowników pracujących w pomieszczeniu w środki ochrony indywidualnej. Łącznie w warunkach, w których występują przekroczenia NDS pracuje 6 pracowników.

Tabela: Liczba przeszkolonych pracowników w zakresie BHP

Liczba pracowników, którzy wzięli udział w szkoleniu okresowym BHP w 2017 r.	
szkolenie wstępne	szkolenie okresowe
608	448

Oprócz podstawowych szkoleń z zakresu BHP, pracownicy Grupy przechodzą również szkolenia nieobligatoryjne z tego zakresu, mające służyć poprawie bezpieczeństwa i radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych.

Tabela: Szkolenia z zakresu bezpieczeństwa pracowników

Temat szkolenia	szkolenie z pierwszej pomocy	szkolenia z użycia defibrylatora,	szkolenia z użyciem sprzętu ppoż.	szkolenia dla operatorów wózków jezdniowych.
Liczba przeszkolonych pracowników	65	52	97	29

W 2017 r. w Grupie kapitałowej miały miejsce 19 zdarzeń wypadkowych, które zostały zakwalifikowane przez Zespół powypadkowy, jako wypadki przy pracy. Wszystkie odnotowane zdarzenia były wypadkami lekkimi.

Tabela: Statystyka wypadków przy pracy

Wypadki ogółem 2017	Śmiertelne	Ciężkie	Lekkie(urazy)	Zbiorowe
19	0	0	19	0

Przestrzeganie przepisów i zasad BHP podlega również nadzorowi i kontroli uprawnionych podmiotów zewnętrznych, takich jak Państwowa Inspekcja Pracy, Państwowa Inspekcja Sanitarna, Urząd Dozoru Technicznego czy Państwowa Straż Pożarna. W 2017 r. przeprowadzone kontrole nie stwierdziły naruszeń z zakresu BHP i ppoż. w Spółce.

Tabela: Statystyka naruszeń przepisów BHP w raportowanym okresie

Ilość kar nałożonych na Grupę z tytułu naruszenia zasad BHP.	Wartość kar nałożonych na Grupę z tytułu naruszenia zasad BHP.
0	0

Zagadnienia społeczne

Grupa Tarczyński nie posiada sformalizowanej polityki w odniesieniu do zagadnień społecznych. Kwestie te w ogólny sposób zostały ujęte w obowiązującej w Grupie „Polityce Handlu Etycznego”, zgodnie z którym doloży ona wszelkich starań, aby być wrażliwym społecznie podmiotem gospodarczym, będzie służyć społeczności poprzez działalność korzystną dla firmy i społeczności, oraz zapewnianie korzystnych możliwości zatrudnienia i dobrych warunków pracy. Grupa będzie brała pod uwagę interesy swojego otoczenia, starając się uwzględnić zarówno interes krajowy, jak i lokalny. Grupa powinna wspierać w miarę możliwości społeczność lokalną. Ewentualne dotacje na cele charytatywne będą przyznawane w ramach zasad ustalonych przez właściciela.

Powyższe działania realizowane są poprzez działalność Grupy, skierowaną na zewnątrz jak i do wewnątrz organizacji. Jeśli chodzi o działania zewnętrzne, jednym z podstawowych instrumentów działania Grupy w tym zakresie są darowizny. Każda prośba jest rozpatrywana indywidualnie przez Zarząd. Po ewentualnej akceptacji pismo trafia do działu księgowości, który dokonuje przelewu środków pieniężnych na określony cel. Darowizny udzielane przez Grupę mają również formę rzeczową w postaci wyrobów gotowych – produktów Grupy Tarczyński. Wśród beneficjentów Grupy w 2017 wskazać można: domy dziecka, straż pożarną, szkoły, instytucje kultu religijnego, imprezy lokalne (m.in. bieg Sylwestrowy), a także drużynę futbolu amerykańskiego Panthers Wrocław.

Tabela: Darowizny i sponsoring

Kwota przeznaczona na darowizny w 2017 r.	Kwota przeznaczona na sponsoring w 2017 r.	Liczba beneficjentów
524 915,91 zł	631 812,51 zł	74

Grupa kieruje działania prospołeczne również do wewnątrz organizacji. Przykładami takich działań może być przysługujące pracownikom Grupy ubezpieczenie medyczne, a także możliwość dołączenia przez nich do grupowego ubezpieczenia na życie. Dla kluczowych pracowników Grupy wprowadzony jest dodatkowy pracowniczy program ubezpieczeniowy – emerytalny, którym objętych jest obecnie 66 osób.

Ponadto Grupa daje pracownikom możliwość skorzystania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, który umożliwia pracownikom otrzymanie m.in. dofinansowania do wycieczek, czy biletów na wydarzenia kulturalne. Ponadto pracownicy mają możliwość wykupienia w preferencyjnej cenie karty multisport oraz zagwarantowany dostęp do pakietów medycznych i darmowych posiłków w pracy.

Tabela: Liczba pracowników korzystająca z dodatkowych świadczeń

Ilość osób które skorzystały w 2017 r. z ZFŚS	Pracownicy objęci ubezpieczeniem medycznym	Pracownicy objęci ubezpieczeniem grupowym	Pracownicy posiadający kartę Multisport
928	1.177	1.030	94

W zakresie istotnych ryzyk związanych z działalnością Grupy, a które mogą wywierać niekorzystny wpływ na zagadnienia pracownicze i społeczne, Grupa identyfikuje i zarządza niżej przedstawionymi ryzykami.

Ryzyko związane z utrzymaniem odpowiedniego poziomu zatrudnienia

Realizacja planów produkcyjnych i sprzedażowych wymaga od Grupy utrzymywania odpowiedniego poziomu zatrudnienia. Wszelkie możliwe trudności pozyskania nowych pracowników lub ich utrzymania, w związku z otwarciem rynków pracy w krajach UE oraz rosnącym poziomem średniego wynagrodzenia w Polsce, mogą prowadzić do wzrostu kosztów wynagrodzeń Grupy, a w konsekwencji pogorszenia jej wyników finansowych. Grupa zarządza tym ryzykiem poprzez integrację ze społecznością lokalną i budowanie wizerunku atrakcyjnego pracodawcy oraz poprzez ścisłą współpracę z lokalnymi szkołami zawodowymi, polegającą min. na organizacji programów stażowych.

Ryzyko utraty kluczowych dla Grupy pracowników

Jest to ryzyko oddziaływanie na większość zakładów przemysłowych w Polsce, związane z fluktuacjami na rynku pracy oraz z poziomem koniunktury gospodarczej.

Grupa zarządza powyższym ryzykiem poprzez monitoring kluczowych z punktu widzenia jej działalności stanowisk i zapewnienie odpowiedniej motywacji dla pracowników. Oprócz motywacji finansowej opartej m. in. na systemie premiowania za osiągnięte wyniki w pracy, Grupa zapewnia pracownikom również szeroki dostęp do szkoleń oraz świadczeń pozapłacowych takich jak dofinansowania, pakiet socjalny, czy inne świadczenia z ZFŚS.

4. Zagadnienia z zakresu ochrony środowiska

Szczegółowa Polityka Grupy w odniesieniu do ochrony środowiska naturalnego została zawarta w dokumencie „Procedura Zintegrowanego Systemu Zarządzania”. W ramach powyższego dokumentu, konkretne zagadnienia zostały uszczegółowione w procedurach szczegółowych. Wśród nich wyróżnić można procedurę m.in.: „PS C5/1 Gotowość na wypadek awarii i reagowanie na awarie” wyliczającą jakie awarie mogą wystąpić w firmie oraz określającą procedowanie analizy zagrożenia, wprowadzającą rodzaje zagrożeń i przypisującą im wskazane Instrukcje oraz wyznaczającą osoby kluczowego personelu i służb pomocniczych; „IS2 PS C5/1 Postępowanie na wypadek rozszczelnienia instalacji amoniakalnej i wycieku amoniaku” określającą rodzaje wycieku amoniaku oraz zasady postępowania z awarią i ludźmi podlegającym zagrożeniu; „IS6 PS C5/1 Postępowanie na wypadek pogorszenia jakości ścieku” obejmującą opis monitorowania jakości ścieków oraz postępowanie w przypadku wystąpienia niewłaściwych parametrów. Te i inne procedury szczegółowe składają się na ogół regulacji w zakresie ochrony środowiska obowiązujących w grupie.

Oprócz wyżej wskazanych procedur Grupa deklaruje również swoją troskę o środowisko w dokumentach takich jak obowiązujący w Grupie Kodeks Etyczny, czy Polityka Handlu Etycznego. Zgodnie z treścią powyższych dokumentów Grupa zobowiązuje się przestrzegać przepisy prawne w zakresie ochrony środowiska naturalnego, świadomie ograniczać wpływ swojej działalności na środowisko naturalne, minimalizując zużycie zasobów naturalnych oraz wytwarzanie odpadów powstających w wyniku bieżącej działalności. Ponadto deklaruje, iż będzie kierowała się wysokim stopniem odpowiedzialności za środowisko naturalne. Zobowiązuje się dbać o ochronne środowiska, a zasoby naturalne użytkować w sposób odpowiedzialny. W szczególności chodzi o cykl produkcyjny, gospodarkę ściekową, odpady, spaliny, hałas etc. Zobowiązuje się również informować społeczność, wśród której działa, o przeprowadzanym przez nią programie ochrony środowiska.

Dzięki nowoczesnemu parkowi technologicznemu Grupa jest w stanie zagwarantować stałe utrzymywanie wysokiej jakości oraz innowacyjność w ofercie produktowej, wypełniając restrykcyjne normy ochrony środowiska naturalnego. Spółka realizuje wszystkie ciężące na niej obowiązki związane z ochroną środowiska zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami i rozporządzeniami.

Jednym z aspektów dbałości o środowisko przez Grupę, jest dążenie do zmniejszenia zużycia mediów. Wśród zaimplementowanych przez Grupę działań wyróżnić można:

- zmniejszenie zużycia energii elektrycznej poprzez montaż energooszczędnych instalacji oświetlenia LED (na obszarach produkcji, biur jak i oświetlenie zewnętrznych budynków, parkingów),

- zmniejszenie zużycia gazu do ogrzewania wody użytkowej, poprzez odzysk ciepła pochodzącego z pracy kompresorów produkujących sprężone powietrze,
- zmniejszenie zużycia gazu do ogrzewania wody, poprzez zamontowanie wymienników ciepła w odzyskiwaniu ciepła pochodzących z instalacji kominowej kotłowni.

Grupa ponadto jest w trakcie wdrażania systemu monitoringu mediów „Zenon”, który będzie miał za zadanie archiwizowanie jak i podgląd online zużycia mediów takich jak gaz, energia elektryczna, para, sprężone powietrze. Celem wdrożenia jest optymalne wykorzystanie mediów do procesów produkcyjnych oraz alarmowanie o przekroczeniach lub odchyleniach od przyjętych norm.

Tabela: Zużycie energii elektrycznej

Zużycie energii elektrycznej 2016 r.	Zużycie energii elektrycznej 2017 r.	Zmiana [%]
34.347,78 [MWh]	37.120,93 [MWh]	8,1%

Tabela: Zużycie wody

Zużycie wody 2016 r.	Zużycie wody 2017 r.	Zmiana [%]
376 457 m ³	407 330 m ³	8,2%

Wzrost zużycia energii w 2017 r. spowodowany jest wzrostem skali produkcji.

Grupa Kapitałowa prowadzi szereg działań zmierzających do minimalizacji ingerencji w środowisko naturalne. Wśród głównych inicjatyw wskazać można budowę własnej oczyszczalni ścieków, własnej studni poboru wody, a także działania związane z segregacją odpadów. Segregacja i unieszkodliwianie odpadów w Grupie prowadzone jest w oparciu o procedurę – „Gospodarka Odpadami”. Procedura ta ustala zasady obowiązujące podczas segregowania i przechowywania odpadów powstałych w trakcie produkcji, magazynowania i ekspedycji żywności. Wśród zasad ogólnych zakłada ona, że powstawanie odpadów winno być ograniczone do niezbędnego minimum, a wszelkie działania powodujące lub mogące powodować ich powstawanie w nadmiernej ilości powinny być planowane w sposób, który będzie przewidywał ich zagospodarowanie lub unieszkodliwianie, a segregowanie odpadów jest obligowane ich unieszkodliwianiem. Odpady powstałe w procesie produkcji przekazywane są na podstawie stałej umowy wyspecjalizowanej firmie zewnętrznej w celu ich unieszkodliwienia.

Tabela: Odpady powstałe w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej w 2017 roku:

Odpady ogółem [Mg]	Odpady niebezpieczne [Mg]	Odpady poddane recydingowi [Mg]
4.811	0	486

Działalność Grupy w zakresie oddziaływania na środowisko podlega kontrolom ze strony podmiotów zewnętrznych, takich jak Inspekcja Ochrony Środowiska. Dotychczasowa działalność Grupy nie powodowała przekroczeń dopuszczalnych norm ustalonych przepisami prawa w zakresie poszczególnych komponentów środowiska. Służby wewnętrzne regularnie oceniają przestrzeganie istotnych przepisów prawnych przez Grupę oraz spełnianie innych wymagań dotyczących ochrony środowiska.

Tabela: Kary środowiskowe w 2017 r.

Łączna ilość kar środowiskowych	Łączna wartość kar środowiskowych
0	0

W zakresie czynników ryzyka związanych z działalnością Grupy, które mogą wywierać niekorzystny wpływ na środowisko naturalne, Grupa identyfikuje ryzyko wystąpienia awarii urządzeń wykorzystywanych przez Grupę.

Prowadzenie działalności produkcyjnej przy wykorzystaniu instalacji zasilanych energią elektryczną związane jest z zagrożeniem wystąpienia awarii. Potencjalna awaria może dotyczyć używanej przez przedsiębiorstwo instalacji amoniakalnej, która w przypadku rozszczelnienia mogłaby stanowić zagrożenie dla pracowników i środowiska naturalnego, co może wiązać się z koniecznością następczego usunięcia skutków awarii i konsekwencjami finansowymi ze strony organów nadzoru środowiskowego. Grupa zarządza ryzykiem poprzez stały monitoring zainstalowanych w zakładzie urządzeń pod kątem ich sprawności, regularne remonty i modernizację sprzętu, a także posiadanie i stosowanie procedur na wypadek zaistnienia awarii. W miejscach występowania potencjalnego zagrożenia stosowane są zabezpieczenia mające na celu zapobieganiu wystąpienia awarii stwarzającej zagrożenie dla środowiska, a także zapewnione są środki ochrony indywidualnej dla pracowników pracujących w obrębie działania czynników potencjalnie niebezpiecznych.

5. Zagadnienia z zakresu poszanowania praw człowieka

Prawa człowieka przysługują każdej osobie, a ich źródłem jest przyrodzona godność ludzka. Obowiązek ich poszanowania wynika z polskiego prawa w szczególności Konstytucji RP, a także prawa międzynarodowego: uchwalonej przez ONZ - Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, a także przyjętej w Unii Europejskiej - Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Poszanowanie praw człowieka jest bezwzględnym obowiązkiem każdej organizacji, jednak jak w każdej dużej strukturze organizacyjnej, również w Grupie Tarczyński istnieje niewielkie ryzyko naruszenia praw człowieka, w szczególności w zakresie, w jakim naruszenie to mogłoby zostać spowodowane nie przez samą organizację a przez jej pracowników.

W Grupie Tarczyński kwestie dotyczące poszanowania praw człowieka zostały poruszone i opisane w przyjętym do stosowania Kodeksie Etycznym Grupy oraz Polityce Antymobbingowej.

Grupa Tarczyński szanuje i przestrzega międzynarodowe standardy dotyczące praw człowieka oraz międzynarodowe standardy pracy. Przestrzega zakazu dyskryminacji ze względu na: rasę, status społeczny, pochodzenie etniczne, religie, upośledzenie, inwalidztwo, płeć, orientację seksualną, związek lub przynależność polityczną, wiek czy stan cywilny. Gwarantuje wolność poglądów, sumienia i religii oraz swobodę przekonań i wypowiedzi. Przestrzega zakazu pracy dzieci poniżej 15 roku życia, pracy przymusowej, stosowania kar cielesnych, przymusu psychicznego i fizycznego oraz zniewalania, a także zakazu dotyczącego molestowania seksualnego, a miejsce pracy uznaje za wolne od tego typu praktyk. Polityka w zakresie poszanowania praw człowieka została ogłoszona i jest powszechnie dostępna dla wszystkich pracowników na firmowym intranecie. Pracownicy zostali również poinformowani o istnieniu komisji antymobbingowej oraz o możliwości zgłaszania ewentualnych naruszeń do jej przewodniczącego.

Rynki na których działa Grupa należą do Unii Europejskiej, w której systemy prawne poszczególnych państw gwarantują poszanowanie praw człowieka, w związku z czym Grupa nie widzi potrzeby stosowania klauzul umownych wymagających od swoich kontrahentów poszanowania praw człowieka. W związku z powyższym Grupa nie stosuje również procedur należytej staranności w tym zakresie.

W zakresie istotnych ryzyk związanych z działalnością Grupy, a które mogą wywierać niekorzystny wpływ na zagadnienia poszanowania praw człowieka, Grupa identyfikuje i zarządza ryzykiem zaistnienia przypadków naruszenia praw człowieka w Grupie.

Prowadzenie działalności gospodarczej na dużą skalę, a co za tym idzie rozbudowana struktura administracyjna Grupy, niesie pewne ryzyko zaistnienia sytuacji naruszenia praw człowieka, szczególnie w sferze polityki różnorodności. O ile większość zagwarantowanych prawem praw człowieka jest powszechnie przestrzeganych i respektowanych, istnieją pewne sfery, w których zależnie od postawy konkretnych pracowników, może dojść do incydentalnych naruszeń. Grupa zarządza ryzykiem poprzez propagowanie zasad poszanowania praw człowieka oraz inne działania prewencyjne w tym zakresie. W Grupie została m.in. powołana komisja antymobbingowa.

6. Zagadnienia z zakresu przeciwdziałania korupcji

Zagadnienia takie jak nadużycia i korupcja stanowią niebezpieczne zjawisko w wielu przedsiębiorstwach. Zaistnienie sytuacji korupcyjnej może powodować zarówno straty finansowe jak i wizerunkowe, naruszać zaufanie do przedsiębiorstwa wśród

innych uczestników rynku, a także obniżyć morale wśród pracowników. W związku z powyższym w interesie każdego podmiotu gospodarczego, a także instytucji państwowych leży niedopuszczanie do takich sytuacji i zwalczanie ewentualnych naruszeń w tym zakresie.

Polityka w zakresie przeciwdziałania korupcji w GK Tarczyński regulowana jest przez Kodeks Etyczny przyjęty i funkcjonujący w Grupie. Jako, że w obecnych czasach wiele podmiotów gospodarczych jest żywo zainteresowana tą kwestią, pracowników Grupy jak i samą Grupę obowiązują również oświadczenia, kodeksy i umowy podpisywane w tym zakresie z jej kontrahentami, co staje się coraz powszechniejszą praktyką.

GK Tarczyński przestrzega zasad uczciwej konkurencji, zapobiegania przekupstwu, nielegalnym płatnościami i korupcji. Obowiązkiem pracowników jest unikanie działalności prowadzącej do konfliktu interesów, czyli przyjmowanie i oferowanie prezentów w ramach prowadzenia działalności biznesowo-handlowej. Nie wolno płacić ani proponować łapówek lub nielegalnych świadczeń urzędnikom państwowym, ani przedstawicielom partii politycznych, w celu zawarcia lub zachowania transakcji. Pracownicy nie mogą czerpać jakichkolwiek korzyści ani pomagać w osiąganiu korzyści z zaistniałych okazji, jakie mogą powstać w wyniku wykorzystania informacji lub stanowiska w firmie.

W 2017 r. nie odnotowano potwierdzonych przypadków korupcji w Grupie

W zakresie istotnych ryzyk, które mogą wywierać niekorzystny wpływ na zagadnienia przeciwdziałania korupcji, Grupa identyfikuje i zarządza ryzykiem zaistnienia przypadków korupcji wśród pracowników Grupy.

Działanie w ramach rozbudowanej struktury organizacyjnej niesie ryzyko incydentalnego pojawienia się zdarzeń korupcyjnych. Szczególnie narażeni na zdarzenia z tego zakresu są pracownicy działów zakupowych i handlowych, ponieważ to oni mają bezpośredni kontakt z dostawcami, mogącymi osiągnąć określoną korzyść materialną, dzięki współpracy z Grupą. Zaistnienie takiego zjawiska, mogłoby mieć negatywne skutki wizerunkowe dla Grupy, mogące utrudniać kontakty handlowe w przyszłości jak i skutkować bezpośrednią stratą ekonomiczną w sytuacji zawarcia kontraktu na warunkach nierynkowych. Grupa zarządza ryzykiem, poprzez właściwy dobór pracowników zatrudnionych na poszczególnych stanowiskach, jak również poprzez odpowiednie działania monitorujące odpowiedzialnych za tą sferę służb wewnętrznych.

Zarząd Tarczyński S.A.:

Jacek Tarczyński - Prezes Zarządu

Marek Piątkowski - Wiceprezes Zarządu

Radosław Chmurak - Wiceprezes Zarządu

Sporządzono: Ujeździec Mały, dnia 26 kwietnia 2018